

Poradha Taanawatenne kollilaat kollila heka dheetto mecumatess

Erkama Marraciy 5 – Has Lakkooss[,]

Qundha 5 – Horet/Horetawwa

OCTOBER 2022

Mackenzie Matthews

*Education Technical Advisor,
International Rescue Committee*

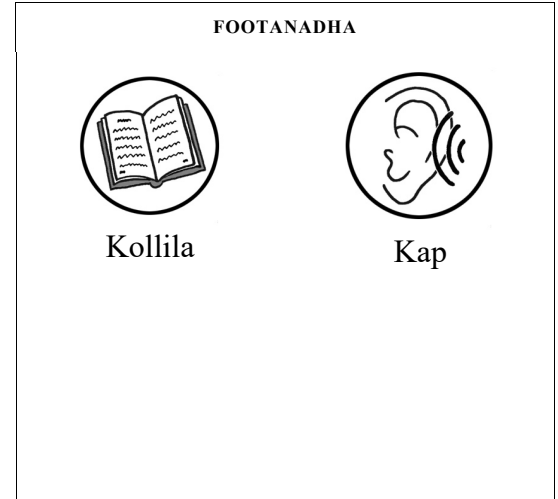
Katie Maeve Murphy

*Senior Technical Advisor, Early Childhood Development,
International Rescue Committee*

ERKAMA

Kata Peehana Qara

QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Lel ufnatadha horetat qiminninan; torrawwa erkama hasadha lelishshu uuminan.
HELPA	Taqiqa 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laajisaass por kayiyu.
SENOSISA	Medhdha shimir kaan shokku tall laajashshisa.
MEHADHDHA	Lelufnatadha kaartawwa paanuntadha heka peehanaat, peehampaytat, kirot, herra, kaman, helemmat, ch'aach'utaat uuminan.
KLIPPET FIITIYOTAT	N/A

- INQAAPATTA**
- Erkamayn haasisot sedhess lelufnatadha horetat pakadhdu ufnaytinn. Medhdha lelufnatadha dhah olle ufnaytisamaadhdu ishshaaka maalla, erkamayn se arkanna kiyu olle qapsis.
 - Tappadha ukkana dheyiya iinn erkatta maalla lelufnat kaartawwa paanuntadha ull qapadhu.
- SENISA**
- Mathaafadha torrot Horet uqqara kiyu qafnaattu kodhdh, medhdha olle torrot uuma kapa, lelufnatadha horet ufnaytittu kanna erraashsh nappapa foottint. Erraash et nappapishshu kodhdho, Horet lelufnatadha awushiya olle antaadhdhu ishshaakaass helpa torrot settet otant se il ell, nassadha Horet erkadhu.
 - Oottan kaan shoke iqqim et qafnaattu kodhdho, medhdha haladha tittinnacass qall qoqqoota foottint ollo saathine iyya horet olle torrot kidhnan akkum soorominan kokkiy. mehadhdha uqqall haayanninan. Ulleeshsh saathinet sett oottan tall haayatta foottinan.

DHAMMANTADHA

- Aww medhdha horetadha peehana qara kal akkum tooyatta hirinanness illel.
- Paanunt peehana erreel qap. Kidh, "Por sedh immashsh oorinishshanem?" Medhdha akkum por se lelinan kaassadhu, helpa ufnadhdhan kodhdho, ("peehana").
- Paanunt peehampaytat erreel qap. Kidh, "Hin akkum ayinu kodhdhess qaapann?" Medhdha akkum bhadhdhnan lelinan kodh. Kidh: "Hin peehampayt. *Iyyanno horet se peehana qara kishshu lush.*"
- Ukkannass, kirot, herra, kaman, helemmat, ch'aach'uta medhdha kolliy. Lelufnatadhaan paanuntadha olle qaroor, ollo Horetneett paahnaytisaass dhakint erkadhu. Nassadha horetawwaatenno erkatta foottint.
- Paanuntadha horetawwa se lahaat ooriy ollo medhdha lakk akkum anninan pahinninan kaassadhu.
- Medhdha oot Horet akket torrot uuminan kodh, torrotadhadhdhu ilass akkum ufnuntadha hasat akkinninan kokkiy.
- Paahnatass, torrot se, "Herrot etiket tuqqan hay ollo kootar talla helemmat akk. Helemmatin hedhappitt." kidh torrayy.
- Maanaass helmattin dhappitt medhdha kassadhu. Torrot umaass heenne medhdha horetawwa lek erkattaann kaassiy se kaassatta aan.

ERKAMA

Horet Sin Dhakaya Foottishsham?

QUNDHA	Horetawwa
QARPAQISA	Lelufnatadha horetat qiminninan; dhakassattaadhdhonne iskiilawwa mitaattilaadhdhot erkanninan.
HELPA	Taqiqa 20-25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laoisaass por kayiyu
SENOSSISA	Medhdha shimir kaan shokku tall laoashiy.
MEHADHDHA	Lelufnat kaartawwa paanuntat heka: fart, orkeet, maashat, harreet, elela, hant. uuminan Lashsh se tureeshsh kishsho lelufnatadha kaartawwa paanunt heka: peehana, peehampayt, kirot, herra, kaman, helemmat, ch'aach'uta.
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

Kollila

INQAAPATTA	• Helpaan att lelufnatadha heka lashsh se tureeshsh kishshot qartooyikishsho, lelufnat kaartawwa paanunt ufnunut medhdha qimisaass se att uunt erkattaass ishshaak. • Tappadhaan ukkana dheyiyass iinn erkattaass lelufnat kaartawwa paanunut sette ull haay/dhikkiy lush.
SENISA	• Nassadha horet et medhdha senan kodhdho, oottanadha tall antta ollo nassadha horet se akkum erkanninanness medhdha kaassadhu. • Oottan qim helpa qafnaatt kodhdho, sesseount se horet erkannishshu akkum kiinaness medhdha kaassadhu.

DHAMMANTADHA

- Lelufnat se lashsh se tureeshsh kishshot qaroor ollo medhdha et dhikkisahan kodhdho, lelyfnat kaartawwa paanunt awushiya ufnaytiy: Fart – Orkeet– Maashat – Harreet – Elela – Hant.
- Kaartet shokku shokkoss, medhdha horet se ufnattaadhdhoss kaassadhu. Ukkannass, paanunt se akkisaann leufnat se kidh ollo nass horet erkadhu shoke medhdha immashsh oorisatta foottaass dhakint akkiy.
- Aww akkum iyya taanaw taanawinaness medhdha lel. Taanaw sedhess, akkum iyya indhoodhdhu qimbhinninan ollo dhakassanninaness ikkolliy. Iyyaan hokat fadhossinniyyi nassadhaan att erkannishshoss akkum dhikkinninan qaap qar dhaanninaness kidha.
- Oottan tall mimmitaat ollo nassadha horet haww haww kiy iyya tappayinalle kollen erkadhu. Nassatin aayileeshsh iyyat dheyiyu medhdha akkisa iyya fadhossinn. Ulleeshsh, shaakket kodhdhaadhdhu akkaass medhdha akkum idhoodhdhu qahinninan/lak tooyinan kodh.
- Horet hekant nass se erkannishshu iyya qaapanniyan olli qootaass akkum karittaadhdhu olle ishaaminan kodh. Erkama lakk lakka se kannu, mahh horet sett hala dhahenness akkum qootinoss meet shokku serkiy.

ERKAMA

Kidh/Erkadhu!

QUNDHA

Horetawwa

QARPAJISA

Lelufnat horetat qartooyinan; skiilawwa mororetat qiminnin; haladha turass huura dhiitta qiminnin.

HELPA

Taqiqa 20 - 25

KAANUSSA
HALAAT

Medhdha haka 20

POR

Medhdha shimir tall laoisaass por kayiyu

SENOJISA

Medhdha shimir kaan shokku tall laoashshiy

MEHATTADHA

Lelufnat kaartawwa paanuntat: fart, orkeet, maashat, harreet, elela, hant, peehana, peehampayt, kirot, herra, kaman, helemmat, ch'aach'uta.

KILIPPET
FIITIYOTAT

N/A

INQAAPATTA

- Nahussa medhdha dhakaysamaatta dhiitta kaanisaass, erkamayn hesaass iyyaan fadhosiiniy. Hekodhdhumale, medhdha shakkann hala tur illaass iyya sena dhiitta footin. Immashshooriy, sin hedhikk. Helpaan iyya fadha dhiinniyan, medhdha oottan tur irrot ellashshisot amm hees hedhikkam. Medhdhayin helpa taraadhdhote tarpaass pahisatta footinan ollo erkama bhadhdhot qaapatta footinan.
- Tappadhaan ukkana dheyyass iinn erkattaass leluafnat kaartawwa paanunat sedh ull haay/dhikkiy lush.

SENISA

- Meet dhakintalle kella et qafnaattu kollo ollo shimir se tallop dheya rakkaniyu et kinnaadhu kodhdho shoke horet se kidha foota dhiinniyo, leluafnat kaartawwa paanuntat iyya turop qeedhdh ollo horet se paahnaytisaass akkum nassadhdhu kiinan koy.
- Medhdha kakkaan et qafnaatt kodhdho, haladha hek 3 shoe 4et qall qoot ollo oot heretadha ila shakkanss akkum kilka soominan kokkiy. Oottan sett kaassiy kaassatta footinan ollo kataadhdhu horet hekant iyyat kidhiyu bhadhdha footinan. Maana iyya dhamiyan shoke maanaap iyya paahnaanniyan ufaatta kapa medhdha oot horetawwayin iyya upan hukila ishaamaann erkamayn kaysisa footint.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap.
- Kaartawwa paanuntat erkattaann leluafnatadha horetat qartooy.
- Kaartawwa paanuntadha horetat dhahenn miintadhdhu itturaat mitaattiy.
- Medhdha oottan se turop por se att kaartawwa akkannintop (helpaass shokku) akkum dheyanan sekiy..
- Helpa taraadhdhote, meet shokku shokko kaartet pahisatta iyy fadhosiin (kollisampayt iyya lapp hashshashshaann qaap heret sett dhaatta footin). Medhdha horet se iyya qeedhdhen halaass amm lela shoke akkisa fadhosiiniyanem.
- Meet nass horetat shoke sessauntadha dhakintat akkum erkanniyaness kodh (nass dhakaysisamale) horet se kidhaass. Horet hekant meetin kidhiyu medhdha pil akkum bhadhdhinan lelinan kaassadhu.
- Shokkoohan se bhadhdhane, meet pil lamm akkum horet se ukkana kishshu kiinoss pahiy.

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

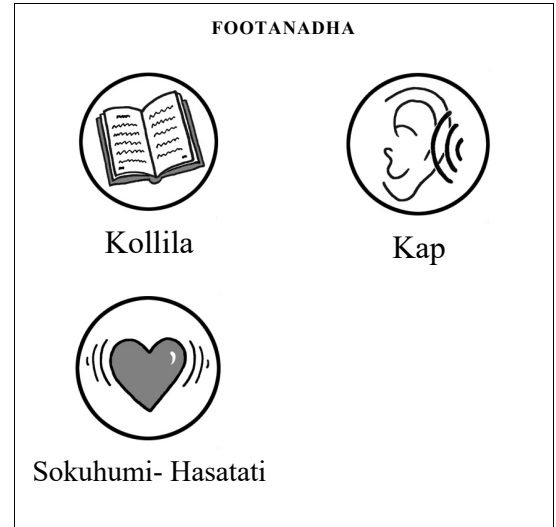

Kap

Kollila

ERKAMA	Kaasana Horet Se Antu Hoosaanniyot
QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Lelufnatadha horetat erkadhu; horetadha ishshaamaytiy
HELPA	Taqiqa 20-25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqattisaass medhdha shimir tall laa'isaass por kayiyu. Ukkannass, kaasaass shoke ponkaass iyyaass por.
SENOSISA	Medhdha shokku shokko shoke hala hek afuret tharabheesadha kap laa'ashshiy, kaasanass por kayiyu olle.
MEHADHDHA	Medhdha shokku shokkoss woraqataanne heka oot paasumaat (medhdha kaasanaat shoke ponkaat)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

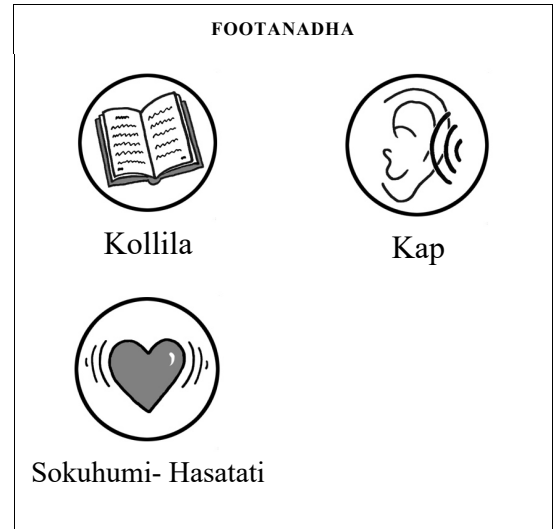

- INQAAPATTA**
- Pahisaanne qaap aanonno kodhdho akkum iyyat fadhosiinniyoss medhdha mashshooriy. Helpa medhdha oot kaasanaadhdhot olliqootiyane, oot pahisa horet heka kataadhdhotenne por artistet ila kinnaattaadhdhu iyyaan dhikk akkum kodhdheness kokkiy.
- SENISA**
- Medhdha hala kaanet et qafnaattu kodhdho ollo porat heqoch'iyo, medhdha shakkann lah erkatta foottinan. Et laha kiyan kodhdho, uqqar erkattaass lak qim qafnaattaadhdhu ishshaak. Uqqar haayaass, mehadhdha qoch'iyan kodhdho olle hala medhdha kaanniyo, medhdha mehadhdha olli erkisaass haladhä 4 senosiy.
 - Medhdha kakkaan et qafnaatt kodhdho, akkum iyya horetap kinnanninanness/ippanaytinninanness kokkiy. Et iyya qum kinnatat se pahisaadhdhu hesiy mitt kaasa foottiyane tooy.
 - Medhdha qum horetatep ikkinnaytisaass qar hursaannishshu kodhdho, horet se iyya hoosaanniyann kaasaass kokkisa foottint. Akkana iyya hoosaanniyanne akkana Horet iyya hoosaanniyann olle et olliqapisisa foottiyan kodhdho (paahnatass: Antu dhama hoosaann herraanno dhama hosaann), hin dhindh hoshil hek erkamaynet.

DHAMMANTADHA

- Kidx, "Meet se hekap la'iy kapaash mitaat. Horet se att hoosaannishshu hekant it kodhdhitenne maanaass att horet se hoosaannishshu hedh lela fadh." Taqiqaass medhdha akkum olli ishaaminanness helpa dhayy.
- Ukkannass, kidx, "Ammann antu innat akkum indhoonn qimbhinnintaness inn fadh. Mashshayn qum horetat koya. Horet se att hoosaannoshshomuu hepiltet? Mashshaytess maanaass horet sedhep itooyt?" Taqiqa shokku qaapadhen kann kata olle akkum ishaamannin kokkiy.
- Medhdha akkum mahhadhdhonne horet thaafinan kokkiy (et fadhositto medhdha hesaym dhayy.) Ele lapitt mina (paahnatass: *Dhaayy herra sett!*). Ukkannass, lakkooss kaasa maalla haladha senosiy.
- Medhdha kaasanaadhdhu kaysiy kann, kaasanadha medhdha oottanaadhdhu halaadhdhu ila akkum tooyannin kokkiy.ollo seep kaassiy kaassadhu:
 - Horet hekant kaasit?
 - Maanaass horet se kaasit?
 - Ponkadhayn maanaass pahisatt?

ERKAMA	Qiidhdhadha Horetat
QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Lelufnatadha horetat qartooya; Horet uumaass iskiilawwa motoretatenn erkanninan; ollo oot hekaadhdhot lelinan.
HELPA	Taqiqa 20 - 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqattaass medhdha shimir tall laa'isaass por kayiyu. Ukkannass, horet chooqqa ila uumaass por kayiyu.
SENOSISA	Medhdha shokku shokko shoke haladha 4ss tharabheesadha kap laa'ashshiy, uumaass por se kayiyu olle.
MEHADHDHA	Chooqqa/pukeessa taanawat (erkama sedhetess mathaafa uqqara tooyattaat tooy) lelufnat kaartawwa paanunt heka Horetat.
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

INQAAPATTA	<ul style="list-style-type: none"> • Erkamayness medhdha akkum pukeessa taanaw se olli qootinanness mashshooriy.
SINISA	<ul style="list-style-type: none"> • Medhdha hala kaanet et qafnaattu kodhdho ollo porat heqoch'iyo, medhdha shakkann lah erkatta foottinan. Et laha kiyan kodhdho, uqqar erkattaass lak qim qafnaattaadhdhu ishshaak. • Medhdha hala kaanet et qafnaattu kodhdho, medhdha haladha laa'ashshisot senosisaass hesaym kodha foottin, helpaan iyya taanaw pukeessa olli qootiyane. • Medhdha et dheetto kaysiyen kodhdho, taanaw <u>Simoon kidhiyaa</u> sessecount horetatenne nassadhaadhdhu olle taanawa foottint.

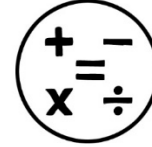
DHAMMANTADHA

- Turqqattisaas medhdha shimir tallop qap. akkum errop ellinan kaassadhu. (Et foottan kodhdho).
- Paahnaytisa sessecountadha Horettenne nassadhaadhdhu medhdha olle qartooy. helpa hinnaatto hesaym lekess lelufnatadha kaartawwa paanuntatenn erkatta foottint.
- Ufnaytisa shimir kanna, aww horet se iyya hinnaanniyan qiidhdhaass akkum harkadhdhu erkanninanness medhdha lel. Show children the playdough.
- Mashsh mashshadhdhoss akkum taanaw pukeessa qapanninanness ikkolliy ollo ootan se talla Horet iyya kollen ila et hiinan kodhdho sooromaass pahisatta foottinan.
- Medhdha oottan se talla mehadhdha olli erkinnin mittass senosiy.
- Medhdha hoeawwa uumaass taanaw pukeessaat erkadhen. Medhdha helpaan iyya erkanniyane, otantadhdhu tall mimmitaat ollo olle ishaama kokkiy. Horet hekant iyya uumiyan shoke maana maalla iyya heret se pahisadhen medhdha qara kaassadhu.

ERKAMA **Dhihaassa Peehana Qara**

QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Dhihaassa dhihinan; Erkama ollierkattaat erkanninan
HELPA	Taqiqa 20-25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Oottan tallass medhdha shimir tall laosaass por kayiyu
SENOSISA	Medhdha haladha heka 4 shoke5et laaashshiy.
MEHADHDHA	Paanuntadha 10-12 horetawwa peehanaat hin dhekadh olle dhikkiy (dhihaass haka 5 kiy ooohaannin). Paahnatass: <i>woraqata shokku uqqarass kirotadha 4 qapa footin, tse ukkana kiyu qurthumme 3, ukkana kiyu kamanna 2, skk.</i>
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Foottana & hisaapetat

Kap

Kollila

- INQAAPATTA**
- Erkamayn foottana dhihaassaat qiminn. Erkamayn medhdha shakkannass hoshila foottina medhdha shakkannass lam hursaatta foottina. Foottana medhdhaatt haww haww kinnaattaadhdhu dhikkiy qaapadhu. Medhdha pottonna erra qap sin pottonna lah qap kana iskiiletadhdhu qimisaale kiy olle qapot hesaym kodhdha foottina, semaalla aakisaass olli erkatta foottina.
- SENISA**
- Medhdha foottanadha dhihaassa qimet et qafnaattu kodhdho, woraqata se Horet lek uqqara qafu uuma foottint (paahnatass, haka 10ess).
 - Medhdha ankasadha et qafnaattu kodhdho, woraqatadha Horet sin dhekadh hekaadhdhu kodhdh kataadhdhu olle olli qoota foottina uumaass iyya erkosisa foottint.
 - Et plookkeettawwa qafnaatta dhiitto, medhdha Horet dhaaka uwasshiy qafnaatta foottint. (shoke akkana pil indha akkaanniyann). Horetawwaan akkana indha akkaanniyann pat uwashshisaann (patmalisa irsaaset/markeret shimirisaann), akkanaan pata alfurisa foottina ollo kaartawwa kata olle olli dhatta foottina.
 - Qall paldhasaap, medhdha peehana qar tooyinanness shoke mathaafa kaasana Horetatenne Horet peehana sin haww haww kiy iyya mathaafa se qalle akka footten meeq iyya kodhdhen akkum hawwanninan kokkiy.

KAALT

- Medhdha shimir tallop qap. Ashshannass op 1 haka 5 dhihiyan iyya olle qartooy. Dhihaasaan att dhihishshu olle anniy qemaach'ch'aatt errel qap ollo nassaayit erraash kidh. Medhdhaanno akkum seep kiinan kokkiy.
- Kaartawwa Horatawwa 4-5 Dhihaatenne thrabheesawwa haww haww kiy qarass plookkawwa haay. (Thrabheesot et qoch'iyu kodhdhoi, lahassenno haaya foottint).
- Medhdha horetawwaass paanunt se ila horet fadhaass lakk lakke kodhdhinan shoke oottadhdhu erkanninan kokkiy. Shokkooh horet se akkadhene, horet sett plookkettettann pat uwashshisa iyya fadhosinn.
- Helpaan iyya erkamayn kaysinniyane erraash dhihinanness mehdha kokkiy. (settenno. "Qurthummet 3 kiy.")
- Medhdha et dheetto kaysiyene, kayishshass shoke hala kataat qahittishsh kodhdhess kasha foottina.

ERKAMA

Lelufnatadha Horetat

QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Lelufnat leladha paahana awushiya erkadhu; Akkana leluafnat peehana orkafumiy ishshaamatiy; kata olle ishaam.
HELPA	taqiqa 20-25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laoisaaass por kayiyonne taanaw olli tooya ila iyyaan olli qapamiy fadhaass.
SENOSISA	Medhdha shimir kaan shokku tall laaashshiy.
MEHADHDHA	Lelufnat kaartawwa paanunt heka happashsha, kootar, traakteret, kaarch'a, hapura, aanna, bhuubha uum (kaartet shokku shokkot koppawwa 3 uum.)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPPATTA

- Helpa tureeshsh kaartawwa torrot shimirat qartooy ollo erkamaan innaakaass et fadhositu kodhdho awushiya uqqar haayamiy uum.
- Tappadhaan ukkana dheyiya iinn erkattaass leluafnat kaartawwa paanunt sett ull haay.

SENISA

- Meet dhakintalle kellow ollo karittaayy fadhaass et oottan se talla sesseca rakkanniyyu kodhdho, ammann karittaayy se por se kayishshaayy laoiye akkum hesinoss ishshaak.
- Hala tinnao shoke hala medhdha kakkaanet et qafnaattu kodhdho, iskiilawwa olli erkattaat qimisaass paanunt se olle qapashant se leluafnatadha akkinnishshu ollo kinnatadha karittadha olle olli ishaamen uumaass kokkisa footint. (Paahnatass: *Medhdha et lel haashshunna/oyy qafnaadh kidh, it kaasa footinnan ollo horet oyy se dhamishshu kaasinan. maana maalla oyyat horet lekitess dhama kidha.*)
- Halaatt et hek medhdha kodhdho, turiqqattass leluafnatadha qartooyaann helpa lek qedhdhadhu ollo leluafna shokku shokku mittass sesseunt olle qapsis.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap ollo aww akkana lek iyya peehana qara akka footinan akkum ishshakinaness illel.
- Paanunt happashsha erreel qap. Kidh, "Horeesin maana it kodhdhit hecuftam?"
- Medhdha kolliy, "Happashshot ch'aach'utaap kiy, hor iyyat dhiirt. Happashshot kaaniyo ("kukkuruukoo!") helpaan lashsh yaamishshu peehampayt peoot ila haya hesiyo ollo erkama hiranniyane." Medhdha heka happashshaatep "kukkuruukoo!" kiinan hes.. Et hinnaattu kodhdho, medhdha indhdhaadhdu qimbhinninaness ollo afa peoadhenep kodhdhinaness kokkiy, ulleeshsh meet se peoadh hayisaass meet "kukkuruukoo!" kidhinu serkiy.
- Medhdha olle seep leluafnatadha shakkannanno erkadhu. Helpa kaysitto, oot leladha awushiya sedhet kaassiy qafnaadhan kodhdho medhdha kaassadhu.
- Kaartawwa leluafnatat qall qalless medhdha olli tarpiyen. Medhdha errop ellashshiy ollo kayishsh se kaartawwa leluafnat orrop kishshu qap fadhinan kodh. Shokkooh helpa orrakadhane, lakk lakke kodha shoke hala hek 3 orqapa laoisaa footinan (dhihaassa medhdha oottan talla kiy mittass).
- Maanat lel leluafnat lakk lakke kodhdha olli ishshaminaness kaassadhu. Horet shoke akkan ishshaamaytisa footinan, oot dhakint se akkaannishshot ishaamen, oot erkamaadhdu ishaamen, skk.
- Hala dhah olle lelatin maana kidha iyyat kodhdhaayy olloqootaass medhdha lakk lakka kaassadhu. Qaap shokku oot kaartet settet por haysot ishaamaatep oohaass meet shokku shokko kokkiy.

ERKAMA	
QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Hin iyya dhakayiyann dhakassattaanne kaasa; Lel ufnat horetat erkanninan; dhammantadha kannass anninan
HELPA	Taqiqa 20-25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha oottan tall laaisaassenne ellaass por kayiyu (oottan talla seesseountass) shimir talla
SENOSISA	Medhdha shimir kaan shokku tallop qap.
MEHADHDHA	Medhdha shokku shokkos woraqata ollo akkana paasumaat (markerawwa, kiraayonet shoe irsaasawwa)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA	<ul style="list-style-type: none"> Hedh sena maalla kollilaan tureeshsh torrot Piinku kidhamishshu helpa qoch'ess et qartooyt kidh hedhikk. Kollilayin dhikkisa senisa dhaattaass,torrot settenne qum se att nappapitmittass ashshann att herra se kaasintu et ufnatt kidh hedhikk. Salata,filip chaartet, shoke helpaan att nappapishsho helpaan att herra pinku kaanninishsho medhdha dhah tooyatta footta maalla uqqar kaasaass woraqata kaan hedh fadhossinn. Medhdha dhah akka foottinan mitass salata shoke filpchaartet se att torrot se uqqar akkitt medhdha senosiy.
SENISA	<ul style="list-style-type: none"> Meet issetteeh/hoshilaann dhammantadha Piinku torrotin helpa lakkiyaate qarqiminnishshop, kaasaass kann antta foottadhiinniyu et qafnaattu kodhdho, helpaan att nappapishsho, oottan se oot torrot settet se iyya paahnaanniy hekaadhdhu akkum kaasinan kokkisa foottint. Medhdha erkama torrot settet erkatta footta dhiinnin et qafnaattu kodhdho, karitt torrot se qintet akkisaass medhdha dhah erkosisaass sesseount harkaatt kokkisa foottint. Medhdha ankasadha helpa qafnaatt kodhdho, oot torrot Piinkot toosunt hekaadhdhu uumaass iyya kokkisa foottint, shoke qll paldhayy tooy ollo sin ukkana kodhdiy uqqar haay - kaasanaan tureeshsh kiy qar qimisaann (shoke paanunt Piinku) se iyya sooromen.

DHAMMANTADHA

Torrot kaas

- Medhdha shimir tallop qap.
- Oot torrot herra Piinkot akkum iyya lelintoss kolliy (Dhammantadhaass lapitt se arkannaatt kishshu tooy), ollo helpaan att torrot se lellishsho torrot sett att kaasintoss iyaass lelint. Ukkanna torrot se immashsh qapattass medhdha akkum dhikkinninandhakassanninan mashshooriy.
- Poortet qarass shoke filpchaartet kaant qarass, torrot Piinku nappap ollo iqashshet shokku shokku qarass oohamaan kiy kaas. Helpaan att nappapishsh, leladha leufnatat hepil medhdha ufnatta fadhossinniyann akkiy. (hant) erkama torrot sett akkum akkinnaness kokkiy. (orkannat, torrissa, feelanta, kokkocisa, skk.).
- Muutayta torrot semina, paanunt herraat qafnaannint (Piinku).
- Medhdha kaasana muutaytaat akkum tooyannaness kaassadhu. Kaassadhu, "Piinku akka foottintam?" Ashshannass iyya herra kodhdhen akkiy.
- Medhdha shokku shokkos woraqataanne kaasana/mehadgdga thaafaat dhayy. Torrot se qaroor ollo hirayma qara hira hir ollo kaas ollo orkann qattisa kaasanaat qaroor kiisaass ollenn woraqataadhdhu qarass hedh olle helpaan iyya torrot se leliyane medhdha serkiy.

Lashi shoko heraw **Bingoti** muralepi antura tawadi antu elo ati sapa ako kidi elo muralepi ani

Helepani antu murali pa'akulesi, haniti uli hupami karaski pai
elo akamale lukani kali ekadi, antini elo ankaropi putami

Hanti se kela pasani kidi elo tampati alepi alitori

Antu tampati se elashano lami heraw Bingo kapantani tampati seti ela tori elo felantani uteti se kutati minopi fayadi

helpani antoti uteti se mini paiyi kanakuli harati laki ekapata harika kapi douhamotani kishi
hraseteno kokoyiyi kokoyiyi elo name shoko nofi eychanu teki

Lami antu raniti uteti se minashi feli

Lami ore elo rantishaki kari feli

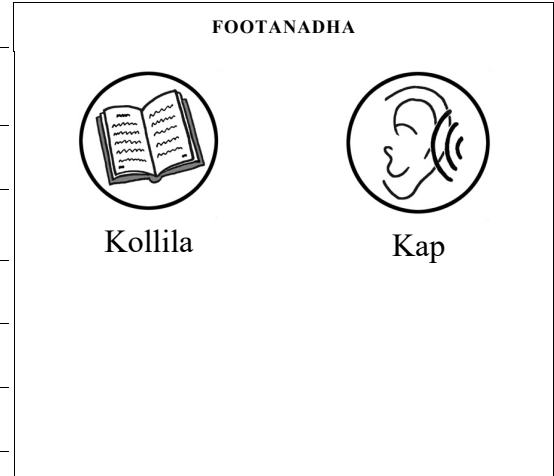
Lami kati nami heraw Bingo aki kinanayemi?

KEDATA: helpa med'a heradu kasaniyane, med'a lami toroti se ekumi oriturasi kari orinani kodi.

ERKAMA

Antu Oot Horetat Qaapann

QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Kinnatadha horetat ishshaamaytinninan; kaayadha kaassanninan; leufnat horetat erkannin
HELPA	Taqiqa 20-25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir talla laoisaaesenne ellaass por kayiyu
SENOUSA	Medhdha shimir kaan shokku tall laqashshiy
MEHATTADHA	N/A
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

INQAAPATTA

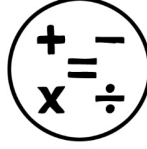
- Horet se ishshaamaytitt kann, Medhdha nampil hembha tureeshsh kaassiyadha kaassattaassenne erkamaall harka dhaassattaass oot qafnaatta footta maalla qaapatta maalla helpa iyya dhaattaass immashshooriy.
- Medhdha ishshaamaytisaadhdu qimisa hesaass sin taanaw nam masmasinniyonne skiilawwa rakkot-furisaat. Medhdha helpaan iyya erkanniyane iyyaan dikk akkum kodhdhinan kokkisaass dhikkiy ishshaak. Dhindh taanaw sett bhadhdha shoke patdhapa kidha. Medhdha helpa patdhapene amm orqara holsatta iyya fadhossinniyam.

SENISA

- Se kaan kollisaassi medhdha lakk lakkess qoota kodhdhinan. (shoke hala hek 3) ollo hippot heketadhdu akkum dhikkinninan oottan kaassanninaness iyya kokkiy.
- Medhdha meumiy et qafnaattu kodhdho shoke ishshaamaytisa kann antaass et iyya hursaannishshu kodhdho, leufnat kaartawwa paanuntat se att kollila tureeshshate iinn erkatt shimir se talla iyyaan att kap kiishshoss akkila dhaattaass iyyaan indha akkaanniy dhikkisaass iyya qoota foottint.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap.
- Kidh, “Antu oot horetat qaapann. Horetin maanaap it paahnaannishshonne it kodhishshu akkisa inn dhaannin, Ulleeshsh horet hekant antu qaapanniyu et bhadhdhitan leltane inn akka fadh.”
- Ishshamaytisa horet sett dhayy.
 - Paahnatass: “Antu horet shakk qaapann... *Iyyanno ikkaant, Iyyanno feelmpayt. Iyyanno lukka afur qap. Holmaayy goha rifant ch’ich’ift qap. Horet se qara hay foottint. Horet se antu kidhikiyu hekante?*”
- akkum bhadhdhinaness medhdha ch’awunidhdhu kaassadhu. Hark dhaassattaadhdu kokkisaass medhdha haww haww kiy hembh..
- Semittass et tataanawutoAfter, shoke tanawatin helpa hokat male hoshilaap kodhdho, horetin hekant it kodhdhit (“fart!”) ekkasa bhadhdhaass kaassiy kaassatta iyya fadhossinniyanness medhdha lel.
- Kidh, “Antu oot horet shakkant qaapann...” Ulleeshsh, medhdha kaassiyadha oot horet seep kaassanninan kokkiy: “Horetin maanniya dham? Ikkaantem ittinnaaat? Pissatidhdh ashshan kiy?” skk.
- Medhdha kaassiy lek akkum kaassanninan ollo mitaattila shaakket dhaatta tureeshsh oot horet se att qaapannishshot bbhadhdha lelaass ootadha lek dhayy.

ERKAMA	Dhihaassa Horetat	FOOTANADHA
QUNDHA	Horetawwa	 Sokuhumi- Hasatati Kap Footana & hisaapetat
QARPAJISA	Iskilawwa dhihaassaat; ufnunt horetat; iskiilawwa ollikiyaattaatenne; ishaama hoosaatt/hoosaattadhiitta erkanninan.	
HELPA	Taqiqa 15	
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20	
POR	Medhdha shimir tall laajisaass ulleshsh salfosisaassenne poradha 5 haww haww kiyass qall pulpulaass por kayiyu,	
SENOJISA	Medhdha shimir kaan shokku tall laajashshiy, ulleeshsh kartawwa dhihaassa horetat dhaattaass medhdha salfosiy. Por 5ss qallqootaminan.	
MEHADHDHA	Kaartawwa dhihaassa horetat 20 kayiy paanuntadha horet uqqara kiyann dhihaassa haww haww kiy haka 5 olle uum. (Paahnatass: <i>Kaartet shakkan qara hant 5 qafnaatta footint, ollo hepilt lamm kamanna 5 qafnaatta footint</i>) Woraqata qarass dhihaassa haww haww kiyu qarass dhihaass 1 – 5 thaaf ollo ollitooyaass paanuntadha qundhinnatadhaat kaas.	
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A	
INQAAPATTA	<ul style="list-style-type: none"> • Erkamayn medhdha akkum footana dhihaassa erkanninaness hess. • Medhdha helpaan iyya hoosuntadhdhu, hoosaattadhiittaadhonne ufnuntadhdhu kaartawwaadhdu qara oot olli qootiyane, akkum kataadhdu dhikkininan dhakassanninaness medhdha mashshooriy. Helpayin skiilawwa dhakassatta heka serka innaakoodhet iyya erkanninan kidha. 	
SEJISA	<ul style="list-style-type: none"> • Medhdha haka 5 dhiha et footan kodhdho, ulleeshsh dhihaass lek olle qapaass dhihaasaan paldhasa footint. • Medhdha dhakintidhdhu kellowut ollo por dhihaassa haww haww kiyanep sesseea foota dhiinniyan et kinnaadhene, dhihaassa woraqata kaartet se teekkatadhdhu kap iyya dhaassam olle anniyu soorum. Kaartet hekant iyya qapan ollo dhihaasaan iyya qeedhdhaass meet sedh kaassattaass medhdha pil ila shokku kaassatta footint. Paana settenn halotin meetin aayila iyyat kiyu orkettop qapa footinan. • Hala se footana dhihaassa haww haww kiy et qafnaattu kodhdho, haladha dhihaass lakk uuma footint ollo medhdha footana dhihaassa qim olle kiyass dhihaassa hokat qimiy lakkum idhdhayy. . 	

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Hala dhahenn olle dhihaassa haka 5 dhih.
- Ukkannass, medhdha akkum salfinan kaassadhu. Dhihaasaan woraqata qar thaafam 1-5 kiy shimir se tall pulpul.
- Kaartawwa dhihaassa horetat harkaayt erreel qap. Hukilaann kaartet sett medhdha dhayy ollo dhihaasaan kaartet horet se olle annishshu kap pulpulinan kodh.
- Shokkoohann medhdha et dhihaassa shakket kapa kinnaadhene, akkana iyya hoosaanniyan, hoosattadhiinniyan shoke halaadhdu ilass kataadhdu olle horet se kaartetadhdhu qara kishshu ufnuufna fadhiyane akkum olliqootinan kaassadhu.
- Qaroora iyya qoota maalla medhdha tarka mitaattiy ollo kaartetadhdhu aqara alpoh.
- Medhdha kataadhdu olle qap oli dhaattaass helpa qoch' ilass se erkadhu ollo dhihaassa haww haww kiyann dhihaassa dhih.

ERKAMA

Torrawwa Horet Ullaash Kiy

QUNDHA	Horetawwa
QARPAQISA	Patmala kollinan; sessecunt motoret kaantet erkanninan; iskiilawwa torrot-lelaat erkanninan
HELPA	Taqiqa15 – 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall la; oisaass por kayiyu
SENOSSA	Medhdha shimir kaan shokku tall la; oisaass por kayiyu
MEHADHDHA	N/A
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA

- Hala meedhaan meumiyat et qafnaattu kodhdhu ollo qap patmalaat dhikkisa qapatta footadhiinniyane, settenno hedhikk. (haka ammanetess sin awushiya!). Oot patmala et medhdha senadhiinniyu kodhdho, patmalaan namat dhah up erkattaass hesayma kodhdha footinan (shakarr kidh/lakkooss, ch'if/hummao, erra/laha, hoss kidh/qappannaw, masmas/dhappiy, skk). Ufnunt qint akkatta hesaass seenno erkattaass helpa qeedhdh ollo qap se senosiy.

SENISA

- Meet se dhakintiy kellawut ollo errop ella dhiinniyu et qafnaattu kodhdho, Horkooyann qum se iyyat footiyu mitt kaana footinan. Miint akkisa KAAAN nne TINNAO erkattaass medhdha kokkiy, kaanisa sessecunt dhakint kaan nne tinnao erkattaass.
- Hala medhdha kakkaanetess, torrawwa qoch' tinnao hekoodhdhu Horetawwa peenatenne leladha sessecunt olle uumaass iyya rakkosisa footint. Qap patmala olle helpa senan kodhdho, patmaladha akuum torrottadhdhu ila haayinanness rakkisa footint. Oot seep kodhdha dhiyo, oot kinnatadha sin iyya tureeshsh kollen ullil haaya footinan.

DHAMMANTADHA

- Torrot akkum medhdha lelintoss ollo iyyaanno dhikkinninan dhakassanninanness lel. Torrot patmala olle kishshu inn lelinl. Kaan nne tinnao qum shakarr kidh nne lakkooss, ch'if nne hummao, mulmu nne qim skk,..ap akkum olless patmala kodhdheness ikkolliy.
- Kidh, "Helpaan antu nappapiyo, Lel "KAAN" akkum dhakassannintaness inn fadh. Helpaan att lel se dhakayishsho, akkum att errop ellinitu ollo qum se att footit mittass mashshayt kaanintoss hefadh. Helpaan att an dhakayishsho, lel "TINNAO" kidh, Qum se att footiintu mittass akkum mashshayt tinnaoinnintoss hefadh." Medhdha se footiyan mittass akkum mashshadhdhu kaanninninanness kaassadhu.
- Torrot se arkanneett kishshu nappap, Medhdha olle KAAAN nne TINNAO kodhdhaass sessecunt:
"Helpa shakkannna, Otant por se lakat kayaattadhiyete ul peehana KAAAN kiy. Ul se qara, kiyatadha Horetawwa lek lek kal: iyyaan shakarr kidhiyanne lakkooss anni, iyyaan TINNAO nne KAAAN, iyyaan orkatumiyanne hashuriy. Hor Horetawwaan dhahenn haq ulli taampTINNAO shokkou ila haq akkann. Maanamaalla taampatin hokat mal TINNAOJAT, Horetan olli haq se uka iyya fadhosit.. Turqqattaass, Inkot elela KAANT nne medhdhaadhdhu 3 TINNAO taampat se ilop aanen Lakkiya, Fart se KAAAN, kayshshaay kaman KAAAN olle ollen haq se ukaass aane. Muutayta qara, maashat TINNAO nne ch'aach'uta haq TINNAO akkattaass aanen. Aynonno ul peehana se qara kiy haq se olliqaataass hoosaadhen!"
- Sessecunt se erkatta male torrot se medhdha olle qaroor. Sessecunt qaapatta foota maalla leladha sessecunt sin qulfet kodhdh qarqimiyy.

ERKAMA Hampira Harkaat

QUNDHA	Horetawwa
QARPAQISA	Harkadhdhonn akkana paasumaat soorominan; kata olle olli qootinan
HELPA	Taqiqa 15 – 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha laisaassenne ootadhdha hampira harkat kaasa sooromaass por kayiyu. Ootadhdhu shoke hala hek 4-5.
SENOSISA	Medhdha ootadhdhu shoke hala hek afuretenn kaasana iyya saniyu mittass tharabheesadha kap laaashshiy.
MEHADHDHA	Meet shokku shokkoss woraqataanne akkana paasumaat (kaasanaanne ponka)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

Sokuhumi- Hasatati

INQAAPATTA

- Helpa kokkinnikishsho erkamaan hokatann heka uumat kodhdha footinan. Sin iyya kaasen maaniya iyya kodhdhenenne erkamaadhdhoss itturaash qaapanninanness helpa dhaattaass medhdha kokkiy.
- Helpa et kiyaadhene, medhdha erkama paasuma se iyya erkadhen akkum kataadhdhu olle olli ishaaminanness ollo oot hampira harkaadhdhu waarinan kokkiy. Medhdha helpaan iyya erkama kataadhdhu akkiyane akkum andhoti orqara qedhdhanninanness kokkiy.

SINISA

- Hala medhdha kaanet et qafnaattu kodhdho ollo porat heqooch'iyu, medhdha shakkann lah erkatta hoosaatta footinan, helpaan iyya laha kiyadhene, lak se iyya uqqar erkanniyan iqim kodhdhaayy ishshaak.
- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho, medhdha haladha laaashshisot mehadhdha olli erkisa hesa footin.
- Et fadhosit kodhdho erkamayn qar altarpa footint. Hala medhdha meumiyat hesaym hokat fadhiiy et qafnaattu kodhdho, hooft harkaaytet woraqata qar koy ollo medhdha hooft tallaah it akkum ponkinan koy, antona hooftadhaat tallann akkum anninan kodh, ollihesaadhdhu kokkisaann.
- Hala medhdha ankasadhaat shoke uumapaytat et qafnaattu kodhdho, t harkaadhdhot akkum erkanninanness dhamma footint ollo harkaadhdhu por Horetawwa se hoosaanniyanep oohen. (se iyya kodhdhin kiiyyan qaapanniyan!).

DHAMMANTADHA

- Oottan talla medhdha ootadhdhu shoke haladha heka 4-5 ess medhdha senosiy. (Por se kiyu mitas). Medhdha dhahenn hedh akka footadhdhu ishshaak.
- Hooft harkaytet medhdha akkiy ollo akkum iyya harkadhdh hampiraap ooha footinanness illel.
- Indha uqqar haaya medhdha akkiy ollo por essu qarassenne lukket kannaat kannass qeppisa medhdha akkiy. .
- Medhdha akkum Hampira Harkaadhdhu uuminanness serkiy. (sin hampira iyya fadhiiyan kodhdha footinan) tarkadha harkaadhdhot erkattaann. Qum se iyya fadhiiyan mittass akkum uumapayya kodhdhinan kokkiy.
- Helpaan att oottan se tall mimmitaashsho, hampiritaadhdh paal meeq iyyat qapu qara kaassadhu. Qemaach'ch'aan harkaadhdhu qara kiy dhiha foottaayenem?

ERKAMA	Orrop Kiyanne Haww Kiy
QUNDHA	Horetawwa
QARPAQISA	Horet ollitooyinan ollo ollishiittinan; lelufnatadha horetat qartooyinan
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 25
POR	Medhdha shimir tall laqisaassenne ellaass por kayiyu
SENOSISA	Medhdha shimir kaan shokku talla laqashshiy.
MEHADHDHA	Lelufnat kaartawwa paanunt Horetawwa sin iyya helpadha kollila tureeshshate uumen.
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

- INQAAPATTA**
- Helpa ollitooyianenne orshiittiyane, et hedh akkaadhane patmala lakka se akkiy. Medhdha et patmala ollitooyadhiinniyane, settenno hedhikk! Kap sedh otant medhdha il qimisaass lelufnatadha patmalaat se att tureeshsh ufnaytitt uluil kalisa footint.
- SENISA**
- Hala medhdha ankasadhdaat horetadha ollitooyaaassenne orshiittaass hukila akkisaass isseniyane et qafnaattu kodhdho, taanaw sedh erkattaass medhdha haladha heka 4 qall qootaanne hala shokku shokkoss kaartawwa qootaann erkatta footint. Medhdha halaadhdu ila ollenn kaartawwa Horetawwa tooyanninaness hala olli ishaaminaness kokkiy. "...kodhdha hinnaannikishsham" olli ishaaminan kaassadhu, Horetawwa hekant iyya kodhdha fadhiyanenne maanaass iyya kodhdhenn olli tooyaaass serkiy. Erkamayn et pahisattu kodhdho, qaapadha kataadhdu akkum serkinninaness mashshooriy.
 - Paahnatass, meet shokku, " Antu fart kodhdha kapa hampira kodhdha hoosaann maanamaalla antu err fira hoosaann." kidha footint. *Hor, herra kodhdha kapa antu fart kodhdha hoosaann maana maalla antu fartap qershaall feel hoosaann.*
 - Medhdha et ollitooyaaassenne orshiitta et rakkanniyan kodhdho, dhakint horetat leladha ishshaamaytisaat lelufnatadhaan fadhosinni qartarpaass akkum qaapanninaness kodhoti hesaym kodhdha footinan ollo sin medhdha kaartawwa pahisaassenne ollitooya/orshiitta tureeshsh kidha.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Paanuntadha Horetawwa leladha lelufnatat iyya olle qartooy. Medhdha akkum horetap kinnaanninaness shoke nassadha horetat erkanninaness kaassadhu.
- Kaartawwaanett qarmitaattiy ollo ittur haay. Medhdha lakk iyyaan att pahinnintu kaartawwa 2 hedh akkinnin pahiy (paahnatass, ch'aach'utaanne fat).
- Medhdha otantadha horet se ila akkana ORRP KIY nne HAWW KIY akkum fadhinan kaassadhu. Helpaan medhdha ollitooyiyane, kaassiyadhaan arkannaatt kiy kaassatta footint:
 - a. Pissadha hort sedh orrop kiyane muu shoke hawwass kiyane?
 - b. Kaanussa horet sedh orrop kiyane muu shoke hawwass kiyane?
 - c. Horetin shokku shokku shokko lukka meeq qapan? Siitta heqapanem?
 - d. Hrawwayin maana dham?
- Medhdha karatidhdhu helpa mitaattiyane, horet lakk lakka se att ollitooyishshu ooh ollo qaroor.

ERKAMA

Elela-Elela-Ch'aach'uta

QUNDHA	Horetawwa
QARPAOISA	Otant skiilawwa dhakassattaatenne skiilaww dhikkisa sessecaat ilaass tooysuntadhdhonn erkanninan.
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laoisassenne shimir pat feelaass por kayiyu.
SENISA	Medhdha shimir se orqapadh haasa qafnaatta dhiy mitt laashshisa.
MEHADHDHA	N/A
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA

- Taanaw se ila, erkama shakkanneeshsh oohaass medhdha iskiilawwa tuuysuntatenn erkanninan. (dhakasatta) se ukkana kiyop (shimir pat feelaanr).
- Helpaan medhdha feeliyane akkum ihelisanninan mashshooriy. Por se orqapadh qall feelot rakkot dheya foottin, semmaalla taanaw se ihelisa taanawa iyya fadhossinn.

SENISA

- Medhdha hala kaanet et qafnaattu kodhdho, oottan sett hala lakkess qall qoota foottintlf, medhdha hark uqqall dhaassattaass oot lekk idhdhaattaass medhdha dhindh lakkess taanawa foottinan.
- Medhdha meet shokku dhakintall kellow ollo taanaw se il hark dhaassatta footta dhiinniyu et kinnaadhdu kodhdho, ayinu elela kodhdhenne ayinu ch'aach'uta kodhdh akkisaass kaassawsama dhaattaann meet sedh akkum hark dhaassanninoss hesa foottint. Meet sin akkum idha qimbhinninossenne ollo lakkooss "elelq, elela, elela..." haka iyya iyya "ch'aach'uta" kidha pahinninanness meet se kokkiykidhinu kokkiy. Indhaadhdu qimbhisaann, qall qalless hokatann antonaanett erkatta foottinan.
- Medhdha feelaas et lak kayiyu qafnaatta dhiitt kodhdho, harka dhawa tarpaann taanaw sedh taanawa foottint. Medhdha akkum shimir laoinninan kokkiy ollo dhindh shokku qarass akkum harkaadhdu qapinan kokkiy. Hark piitotadhdh harka meet se iyy kapa kiyu qarass et koyi kidh hedhikk, ollo hark miskittaadhdu hark meet se iyya kapa kiyu kelann kodhdh kidh heddhikk. Medhdha miskitt qarass hark piitotadhdhu hark meet se iyya kapa kiyu dhawaann shimir se qallenn harka dhawa tarpa iyya fadhossinn. Indhaatt qimbhisa ollo "elela, elela, elela..." kidha fhadhosinn (se att erkannishshpas, Medhdha harkaadhdu harka kataadhdu olle dhawa iyya fadhossinn ollo sin shimir se patann seep erkawusamint) haka att "ch'aach'uta" kidha pahinnintoss. Helpaan att ch'aach'uta kidhishsho, meet se harka dhawa qedhdhanniyu kayishshaayy paaisa tureeshsh harkaadhdu passissatta iyya fadhossinn. Harkaadhdu et hoss kiyyu kodhdho, shimir se pat laois iyya fadhossinn. Kayishshaadhdu et harkaadhdu pat dhapiyu kodhdho, kayishshaadhdu hinett taanaw patann kinnaannin.

DHAMMANTADHA

- Medhdha dhahen laha shimir se dhuham tall laashshiy (fildha male).
- Kaassadhu, "Horet peehana maaniya? Maana innu erkann?" Medhdha ch'awunidhdhu mitaattila dhayy, ulleeshsh kidhe, "Horet peehana kidhot horet se peena/ul qara kallaannishshu kidha. Siipat horet sedhess helisa dhaann. Dihaymatayinoss hesym dhaann ollo innoss dhama fadhossinniy dhaann, settanno bhuubhbha, aannaanne muurra."
- Ayinonno se laha huss qara kiyu akkum "elela" kodhdhess kolliy. Nass se elelot dhaanniyu qaroorass medhdha dhahenn akkum "kuwakk" kiinan kaassattaann helpayn qedhdhatta foottint. Meet metaattisa fadhuyi akkum fadhossinniyoss illel. Meet sin ch'aach'uta. Medhdha ch'aac'utaap "kilukk" kidha medhdha kaassattaass oot sedh pahisa foottint.
- Ch'aach'uta altaash shimir pat akkum anniyanness kolli ollo helpaan nam shokku shokkoss "elela" kdhiyane mashsh nam shokku shokko qappadhu. Ulleeshsh Ch'aach'utaanett mashshadhdu qar qappattaann ollo "CH'AACHUTA!" kidhaann nam shokku pahinnin.
- Meet se ch'uuch'itaan qappadh ollo "CH'UUCH'ITA" kidhThe child that the Chicken tapped and said "CHICKEN" erreel ella ollo medhdha elela shimir se pata kann arisa iyya fadhossinn. Qarpaaisa ch'aach'uta meet se iyya kaann arinniyu qar tarpa feela ollo qapama tureeshsh poraadhdhu il laoisass kidha. (Inqaapatta: taanaw turqattaate, taanaw se akkisaass ch'aach'utaanett kodhdha foottint.)
- Ch'aach'utaanett qapamaadhdu tureeshsh poraadhdhu qar et laoiyen kodhdho elela kodhdhinan ollo meet shokku ch'aach'uta awushiya kodhdhin ollo antona awushiya hirannin. Ch'aach'utaan et qapaman kodhdho, antona shakkannass Ch'aach'utaahit kodhdhinan hatinan.
- Mitaata lakk kanna ayinu ch'aach'uta kodhdh qaroor/shiwwiyy meetin et qapama dhiyu.

ERKAMA Happanta Rakaka Dhiha

QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Dhihaass dhihinan
HALPA	Taqiqa haka 15 - 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Insohashshisa horet 5 qootaass por se talla se kayiyu semmaalla por insohashshisaan qarass medhdha 4 hala kodhdha foottinan.
SENOJISA	Oottan se talla insohashshisa horet sett se att sooront qoot ollo insohashshisaan mittass medhdha hala qoqqoot.
MEHADHDHA	Insohashshisa Horetat kaan 5 uum. paahnatass: <i>hampira, Hupat, hant, fart, herra</i>) Tarkadha horet se dhindhadha qootiyu kaas, ollo draw lines that divide the animal into parts, karittadha shokku shokku qarass dhihaass thaaf (paanunt se arkaneett kishshu tooy) Rakakadha shoke akkana dhiha.
VKILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Foottana & hisaapetat

Kap

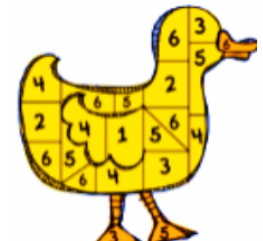
Kollila

- INQAAPATTA**
- Helpaan medhdha olli happyane ordhidhisa tura akkana dhihamiy/rakak tittinnao akkum kodhdhinoss dhikkiy qaapadhu. Akkanayin ollii happyane medhdha akkum helisa happinanness medhdha mashsh ooriy.
 - Erkamayn iskiilet dhihaassaak erkattaass hesaym dhaannishshu akkum kodhdheness medhdha mashsh ooriy. Iyya iyyaan ollihesi kodhdha iyya fadhossinn. Mashshadhdhoss dhiha foottaass helpa qedhdhanninanness akkum kataadhdhu dhaanninanness medhdha mashshooriy. hor kataadhdhu helpa hesaym iyya fadhiyane, kata kapa akkatta iyya fadhossinn..
- SENISA**
- Foottana dhihaass medhaatt mittass, insohashshisa horetat sin haww haww kiy medhdha dhihaassa dhihaass dhihaassa haww haww kiy qap uuma foottinan. Medhdha haka 20 dhiha foottiy et qafnaattu kodhdho, insohashshisa dhihaass haka 20 kiy uuma foottint. Medhdha haka 5 dhiha foottiy et qafnaattu kodhdho, insohashshisa dhihaassaak haka 5. Insohashshisaan iyya mitt kiyann medhdha hala qootta foottint.

DHAMMANTADHA

Insohashshisa horet se att soorontet oottana se tall pulpul. Medhdha insohashshisa dhihaassa haww haww kiy ilass akkum pulpulaminan mittass medhdha haladha qall qoot.

- Hala shokku shokkoss rakaka shoke akkana dhihaassaak dhayy..
- Medhdha paanunt insohashshisa horetat qarass akkum rakaka happinan kokkiy. Medhdha mahh dhihaassa se rakakat qar peo erraash hembha iyya fadhossinn. ulleeshsh dhihaassa dhihin.
- Shokkoohann medhdha et insohashshisa dhihaassa innaakene, paanunt se ila oot horet sett iyyaan shaakket kodhdh shokku shokko akkum kiinaness kokkiy. Insohashshisa horet piltet pottonna dhihaass hek hala sett oottan talla et kinnaadhdhu kodhdho ollo halotin insohashshisa horet innaako, medhdha insohashshisa horetat dhiha foottinan.

ERKAMA Ashshannass Op Kaman Eenniyan

QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Dhamaannu aayila iyya dheyiyan kollinan; Lelufnatadha horetat erkanninan; dhihaassa dhihinan
HELPA	Taqiqa 25 -30
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqqattaass medhdha shimir talla laa'isaass por kayiyu. Ukkannass, kiloofet koomma patann hala senisaass por kayiyu.
SENOUSA	Medhdha shimir talla seniy, mashsh tapalet koomma mittass ulleeshsh hala hek 2-3 senosiy.
MEHADHDHA	Kiloofet koommaat 5-10 (dhihaassa medhdha hin oottanaayit talla kiy mittass) Paaltet 5 – 10 medhdha kiloofetann aanna uqall eenniyan
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

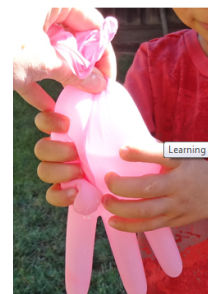
Kap

- INQAAPATTA**
- Kollilaan tureeshsh, kiloofet koomma se haq innaak. Haka att medhdha dhaanintoss qemaach'aatt uqall kalisadhiy.
 - Erkamayn haq se dhah olle hursaatta foottinan. Aanna uqall eennaass et paaltet dhaftu kodhdho, shombhall eenna foottint, erkamayn alt erkadhudo, shoke laastiket ukkel af.
 - Kaman eennot akkum dhama akkattaass se hokat fadhosiiniyu kodhdhaadhdhu medhdha mashshooriy. Erkamayn ullaash heka eepumat tooyama foottinan maanamaalla iyyaan nam hosinni kodhdha foottinan, hor ufnunt oot fadhosila kaman eennaat qaapadh kidh hedhikk ollo dhama hekoonnu aayila iyya dheyiyanenno ufnadh kidh hedhikk.

- SENISA**
- Medhdha et skilawwa dhihaassa qim qafnaadhen kodhdho, helpaan iyya eenniyan ollo kiloofetidhdhu patt kishshu tureeshsh aanna meeq iyya akkadhen akkum dhihinan kokkiy. Medhdha footta dhiinniyan kodhdho, hadha dhihaassa kaanetess (paahnatass 5) dhiha foottinan, ulleeshsh uqqara hir ollo haka kiloofetin patt kiyaannintoss, settepaah erkadhu.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Kaassadhu, "Dhama horet peehana kapeeshsh dheiy nam inn ila an lelinu hekiyam? Bhuubhbot aayila dhey? Aanna aayila dhey?" Medhdha akkum mitaattinninan kodh.
- Horet hekant aanna innu dhaannishshu medhdha olle ishaam (helemmatanne taltet aanna dhaann, ollo helekess aanna innu ukikkinnu kamanna ila dhey). Aanna kaman **umbhaadhdh** ila akkum dheyiyaness illel. Et hoosaattu kodhdho. Kaasana kaan heka kamanat **ambhaadhdh** olle woraqata qar kaasa ollo medhdha akkisa foottint.
- Innu aanna akkannikinnu ambhaadhdhu ila eennaann akkum kodhdhess medhdha kolliy. Ashshann op aanna eenniyan medhdha akkiy ollo akkum hedh olle eenninaness kokkiy. (kaanaatadhdhu qalless shimir soorama foottinan ollo hark maourisampayt orqaless ch'iipin. Qemaach'ch'aan ukkela hat haka iyya kanaat qalleet dhikkinninan ch'iipinanness kann anta iyya fadhosiinn).
- Medhdha aanna eennaass kiloofetanne paaltet olle haladha heka 2-3at qall qoot..Medhdha helpa qemaach'ch'aadhdhu fildhayyen kann medhdha mashsh mashshadhdhoss shokkoohann akkum kiloofet se eenninaness illel. (halaadhdhu ila meet shokku helpa kiloofet se qapiyo) ollo nam se shokku hala ila kiyoss tarpuyu. Medhdha kiloofet se eenninan kaysinninanness shokku shokko tara ollidhaatta iyya fadhosiinn.Children. Medhdha akkum kiloofet ollitarpinninanness kokkiy.

ERKAMA Sen (Heyye!), Senadhiy (Iyyokku!)

QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Hoosuntadhaanne hoosaattadhiitta lelatta
ELPA	Taqiqa 20 - 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laa isaass por kayiyu
SENO SISA	Medhdha shimir kaan shokku tall laa ashshiy
MEHADHDHA	Orrop kiyat haysot ishaamadhaatenne akkana itturaash iinn erkatta qar thaafam qum arkannaatt dhehaattep
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

INQAAPATTA

- Haysotadha ishaama se att nappapit helpaan att senaadhdhonne senadhiittaadhdu medhdha qara kaassannishsho, mitaattilaadhdu ollitooyaann akkila ikkodh. Sin oottanaytess qundhaanne hasadha akkattaass hesym kodh. Qum it fadhossinnishshu mittass kollilaynenne kollila itturaashat oohaass oot hedh dhaattaann.
- Helpaan medhdha hoosaattaadhdonne hoosaattadhiittaadhdu lelanniyane, qaap se katoodhdhu dhaanniyan akkum sekinninan mashshooriy. Qaapadha hww haww kikkiy qafinaattot sin hin hawwassenne hepil innu koyiy kidha!

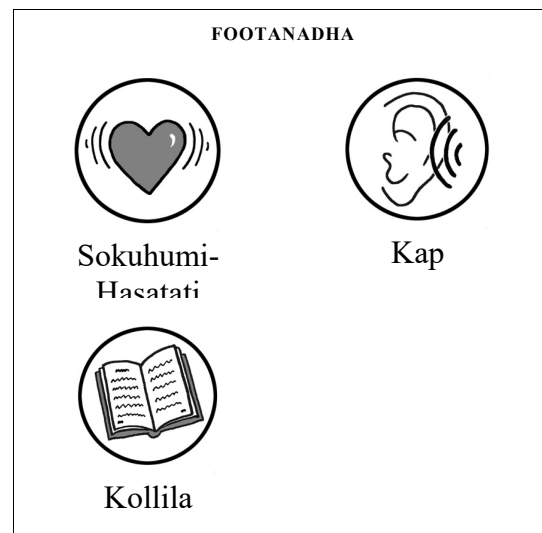
SENISA

- Medhdha dhakintidhdhu qima fadhossinniy et qafnaattu kodhdho, tarka akkaattadhiinniyu erkatta foottint. (shoke tarka kilaliy) shimir se qalleesh. Medhdha dhindh dhindhess akkum ellinan kodh ollo tarka se qareeshsh dhindh shokkoohap miint mitaattiyen. Ishaamaatt olle senaadhdhoss illel, lakkooss tarka se qar tarpen ollokataadhdu hin dhindh tarka se pat kiy olle indha ortooyinan kodh. (hor amm waariyat hekiyam). Hiraymadha ishaama mittass dhindh tarka se orrop kiyotep akkum mitaatinaness medhdha serkiy. Indha orrakkot iyyaan fadhossinniy (ollo lashsh shakkan hursaanniyan) iskiilet ollikiyaattaat.
- Hala medhdha kolloamppayyaat et qafnaattu kodhdho, oot itturaashat oottan olle olli qoota tureeshsh akkum lakk lakke shoke hala hek 3 olli ishaaminan kokkiy.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Kidh, “Aww maanat hoosaattaatenne hoosattadhiitta olliitooyinn. Hoosaatta kidhoti helpaan innu awoo kidha fadhikinno iyyaan hasayinalle innu dhakaysamaanniy kidha. Hoosaattadhiitta kidhot lamm helpaan innu iyyokku kidha fadhikinno iyyaan hasaynalte innu dhakaysamaanniy kidha.
- Kidh “Akkana innu fadhikkinnu dhikkisa siip lelot iyyaan fadhosinniy. Senatanne senadhiitta (awwo nne iyyokku kidha) lamm maaniya innu hoosaannikinnonne hoosaattadhiinnikinnu akkum ufaanninnoss hesym kodh..”
- Haysotadha ishaama arkannaatt kiy nappap, lashshmitt **et....koddho harkayt erreel qap** ” Haysot ishaam shokku shokku kann, ell ollo ashshann iyya oottan talla orrop kian shoke medhdha pil ketteeshsh i haww kiyattaadhdhu kaassadhu.
 - Siip pil olle ishaama hoosaann.
 - Dhalotanne mich’a dhama hoosaann.
 - Alt taanawa hoosaann.
 - Helpa qoch’ess pecatta hoosaann.
 - Kata hesa hoosaann/
 - Kayshsh awushitt koyatta hoosaann.
 - Hursin hoosaann.
- Akkana haww haww kiy qarass senaadhdhonne senadhiittadhdhu mashshooriy, qaapadhaan oottan tall dhaassamiy dhahenn heriy qapan.
- Haysot ishaamadha senatanne senadhiittaat nappapi kann, qaap hek itturaashat arkannaatt dhehaadh medhdha nappap. Shokkotadhdhu kann, rakkotin ashshannass it fursamaat medhdha kassadhu.
 1. *Elelaanne fart anta ollo haq taampatat dhindh shokkooshsh dhindh se shokkop tarpa hinnaadhen. Elelelot haq se qar anta ollo tarpa hinnaadh ollo fart lammi taampat se pati anta hinnaadh. Rakkot sedh ashshannass furisaayen?*
 2. *Kirot taanset hinnaatt hor kamanat amm taanset tannassa hehoosaadhem maanamaalla kamanat amm taanset olle seniyam hekidh qaapadh. Rakkot sedh ashshannass furinnaayen?*

ERKAMA	Horet Orropanne Haww kishshu
QUNDHA	horetawwa
QARPAQISA	Lelufnat horet qartooy; horet ollikishshu, se iyya dhamiyan, ollitooyaanne orshiitta kollinnan.
HELPA	Taqiqa 25 -30
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laoisass por kayiyu
SENOSSA	Medhdha shimir tall laoashshiy.
MEHADHDHA	Lelufnaadha kaartawwa paanunt horetat sin atta kollila tureeshshate sooront/uumit.
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

- INQAAPATTA**
- Helpaan medhdha orropkiyaattaanne haww kiyaatta horetat olli ishaamiyane, innonno orrop kiyaattaayinonne haww kiyaattaayinu medhdha lela footint. Hin iyyaan innu haww kiyaytinniyi ollo iyyaan innu sekinninu kidha. Haww kiyaatta hekaannot shammatta innu fadhossinn.
 - Helpa qootanadha pahinnikkinnu, medhdha qaapadha haww haww kiy qafnaatta footinan.. Horet paana haww haww kiyonn ashshann iyya pahisamiyan qaapadhu ollo kaassiyadha seessenno mitaattila shakkann qareel kiyan.
- SENISA**
- Medhdha mecumiy et qafnaattu kodhdho, erkama qootan hursaatta footinan. Sedh helisaanne korsina erkatta footint, hor qootan se qoch' pahisadhu. Paahnatass, oot ollikinnattaateeh ishaama pahisadhu (haq vs. lak). Kaartet kaasot fadhossisa footin ollo horet settep paahnatissa kinnaadhdhu helpaan att kinnat horet sett ishshaamaytinnishsho. (Paahnatass: *Att fart se qershaalle kiyu. Att ooy shaama dham. Att feelikishsh. Att kankalannikkishsh.*)
 - Medhdha et horet ollikallaannishshonne dhamaadhdh tureeshsh upan kodhdho, haladha qall qoota ollo qootanaadhdhu ootadhdhu erkanninaness serkisa footint ollo paana se halaadhdhu sen mitass horet se pahisa footinan.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. leladha lelufnat horetat medhdha olle qartooy. Medhdhaass kaartet akkisa tureeshsh lel se shokku shokko kidh ollo medhdha horet sett akkum ishshaamaytinninan kaassadhu, ulleeshsh paanunt se iyya akkiy.
- Hin medhdha immashsh qapadhen kaassattaann oot horet shokku shokku olli ishaama. Kaassiyadha att kaassattaat sin kodhdha footinan, "Horetin harkaanne lukka heqaftam? Afur qaftam, Qool/rifant heqaftam?"
- Horet medhdha olle qarootu kanna, akkana awushiya heka horet akkum qaapanninan koy – horeesin helpamitt aayila kallaann? (pakatet ila, lak kok qara/lak ch'ap, qoraayyaalle, skk.) nne horetin maana dhama hoosaann (sohaamuu shoke mich'a).
- Shimir se tallass leufnat paanuntadha horetat lahaat ooriy ollo medhdha lakk pahiy ollo paanuntadha lakk erreel pahiyu.
- Otant horet ORROP KIY nne HAWW KIY akkum tooyinaness medhdha kokkiy tooyaass. Kollila ch'awinnidhdhu tureeshsh erkama leladha patmalaatanne leladha awushiy oot heret maaniya it dhamishshonne ollikinnaattaadhdhu kokkiy.
- Ukkannass, Medhdha horet akkum kiyatadhdhu mitass haladhdhu qootinaness kodh:
 - Horet KAKKAANT
 - Horet TITTINAAQAT
 - Horet HAQ ila kalto
 - Horet lukka 4 qara annishshu (dhiha footinan)
 - Horet fira footishshu
 - Animals that can be home pets
- Medhdha horet kiyatadhdh mittass akkum olliqootinaness kokkiy, et helpa kinnaadhene hepilanno uqqar haay.

ERKAMA

Horetin Aayila Kishsh?

QUNDHA	Horet
QARPAOISA	ollikallaatta horetat tooyanninan.
HELPA	Taqiqa 25 -30
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Maanna 3 qall afaass (thrabheesa qarass shoke lahas) nne medhdha kaasaassenne onkaass por kayiyu space around them for children to draw or paint.
SENOUSA	Shimir tallass medhdha olle hir, ulleeshsh haladha qall qoot ollo woraqata mannaatt att sooront tat shiwwinan koth shokku (shokku shokkoss mehadhdha paasumat).
MEHADHDHA	Maanna soorama se arkanaatt kiy olle shiittet woraqata kaan 3 soorom: 1) haq kelann, 2) moontalle (urraashshetanne qorayya kakkaan akkiy), 3) lak ch;;ayo kidh qarass. Mehadhdha paasumaat (kaasana shoke ponka)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA

- Medhdha helpa kaasiyane While, otantadhdu tall mimitaata ollo horet hekant iyya kaassiyana qara kaassatta immashshpatisadhiy. Ikkalaadhdu shaakket kodhdhaadhoss kaassiy iyya kaassadhu ollo akkana horet ulla kallaannishshu ila kiy olli ishaama. Oot hinnatatenne fadhot ishaamaass hin helpa dhikk. Seep kaassatta foottint, "Horet kallaattaass maana iyya fadhossinn?"
- Medhdha helpa por/man horetat kaasen kasiyane man se sira kodhatta foottint.

SENISA

- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho, helpaan medhdha kaasiyane medhdha haladha tittinao tall laosiaass man horet shokku qareel sooromot iyyaan fadhossiniyu kodhdha foottina.
- Meet dhakintiy kellowut ollo otant paanuntadha tll mimitaata rakkanniy et kinnaadhene, meet sedhess man idhdhaatta immashsh patisadhiy ollo por se iyyat/it laoyi ilop erkama hala se erkosiy. Oottanaayinu se seniyoune medhdha dhah erkossiniyu akkum kodhdhinoss fadh.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Hallappal kollilaan tarp ool horet maana it dhamishshonne aayila iyya kallaanniyan qartooy.
- Medhdha kaassadhu, "Horet hekant taakan foott? Horet hekant fira foott? Horet hekant huss lah qara kal?" Medhdha mitaattila dhaanninankodh.
- Ukkannass, medhdha hala 3 qoot ollo hala shokku shokko maanna woraqata shokkop hit. Horet se manaadh qalle kaltu medhdha akkum kaasinan kokkiy. Medhdhaass taqiqa 5 idhdhaattu kannu After allowing approximately 5 minutes for children to draw, have them rotate so they can draw in a new habitat.
- After children have finished drawing, invite them to rotate and look at each of the habitats to see how their friends have populated them.

ERKAMA

Nass Se Qaapadhu

QUNDHA	Horetawwa
QARPAQISA	Nassadha fiitalaat kidhinaan; nassann sesseount motoret kaantet nass olle ollitooyinan (erkama lek)
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall laqisaass por kayiyu
SENOSSA	Medhdha sesseount se att iyya ufnaytinnishshu erkattaass por kayiyu qfnaattaass medhdha shimir tall senosiy.
MEHADHDHA	Mathaafa medhdha fadh ollo pakayy nappap, shoke erkamayness torrot hamaaoot thaaf ollo erraash nappap. Paahnatass naamuna se arkannaatt thaafam tooy.
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

Kollila

INQAAPAT

- Hin Taanaw Gnoorret medhdha nassadha leladha hirayma orrop kiyu olle kiy akkum ishshaakinan hesiyu mittass kidha. Erkama itturaashate, medhdha akkum leladha ollitooyinaness kaassannint, hor erkamayn footana kolloampayya qimisaass erkama lek kokkinn.
- Erkamayn iyyaan nam holsinniy kodhdha foottina. Erkama ch'awunnidhdhu heka nass dhakassattaatenne sesseount erkattaat torrot muumetadhdh erraash nappapa tureeshsh medhdhaass iyyaan kaysaadh dhikkiy..

SENISA

- Medhdhaattass nassadha fiitala ufnaytisamadiyan kodhdho, erkamayn leladha horetatenn shoke nassadhaann kaysisa foottint. Paahnatass: Torrot hummaoat hek elelaatenne fartat thaafa foottint. Medhdha helpa lel "elela" dhakayiyane, sesseount shakk erkatta iyya fadhosinn. Helpaan iyya lel "fart" dhakayiyane, sesseount pilet erkatta iyya fadhosinn.

DHAMMANTADHA

- Fiitala shokku medhdha issetteeh ufnaatta foottaayen pahiy.
- Poraadhdhu ileeshsh sesseount se iyya erkatta foottina medhdha ufnaytiy (sinaadhdhu qappadhu, errop ell, hark miskittaadhdhu shiwwiyy, skk.)
- Helpaan att torrot hummaoat nappapishsho medhdha akkum nass fiitala tappa sedhet dhakassanninan illel. (haysotadha ishaama 3-4). Helpa heyikkete nass dhakayiyane, medhdha sesseount se erkatta iyya fadhosinn.
- Torrot se erraash nappap – sin akkana att mathaafaalle akkit kodhdha foottina shoke akkan shakkann att mashshayt kaass
- Aannenno dhakassatta dhikkisatta maalla helpaan iyya nass se dhakayiyane medhdha sesseount sett qum se iyya foottiyan mittass erkatta iyya fadhosinn. Torrot se nappapaass helpa lek qeedhdhadhiy ollo taradha qoch' hin tura kiyate, iyya hoshilisa maalla nass se iyya kidhaass kann fadhiyan dhikkiy qar iqqimy.
- Torrot orrop kishsh helpa 2-3 qaroor. Helpa et ukkela hatan kodhdho, nassadhaanett fiitaladha heka tureeshsh tappa sedh olle erkadhu.

Fiitala S ss torrot se qalle paahnat tarkaat:

"Saamiy maaka dhama kataadhdhat dhamaass hoosaatt, Hor kata Saamiy kodhdhiy shakkani hokat male miiroodhen helpaan iyyat dhaamaan kaassatta male hashe kules."

ERKAMA Maaskawwa Horetat

QUNDHA	Horet	FOOTANADHA	
QARPAJISA	Lelatta artistetat Artistic; ufnunt kinnatadha horetat akkinninan; kata olle orqapinan		
HELPA	Taqiqa 30	Kollila	Kap
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20		Sokuhumi- Hasatati
POR	Turqattaass, medhdha shimir tall laaisaass por kayiyu. Ukkannass, maasketadhdhu kaasaass shoke ponkaass por iyyaass.		
SENOSSA	Tharabheesadha kap medhdha laashshiy, mashshadhdhoss shoke haladha heka 4ss, maasket uumaass por kayiyu.		
MEHADHDHA	Medhdha shokku shokkoss pak shimiratess woraqata quur ollo akkana paasumat (kaasana shoke ponka) Kollila tureeshshate att uunmit kaartawwa paanuntadha horetat		
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A		

- INQAAPATTA**
- Erkamayn ila oot kolloampayyaatt helek kolloa footint. Pahisa horetadhdhot helpa hedh leliyane dhikkiy dhakassadhu. Qundha heka nam pilap kodhdhaat shoke akkanpil medhdhaass ukkela passatta kodhdha footint. Kollinnatadhdhu fakaass hesaym kodhdha footinan, helpaan iyya qaapaadhdhu ilass oot se tarpe qapatta, qaapadhaanne traama akkinniyane. Helpa fadhositto hesaym iyya kodhdh.
 - Erkamayn hursaatta footinan att helpa ponka erkannishsho, muutayita qara lak allisooromaass helpa dhayy.
- SENISA**
- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho ollo lakat qoch'iyo, medhdha shakkan lah erkatta hoosatta footinan. Et settep kodhdho lak se iyya uqqar erkanniyan iqqim kodhdhaayy ishshaak. Uqqarhaayaass, Mehadhdha hala et qoch'iyan kodhdho ollo medhdha hala sett lekane, medhdha hala hek 4 qootot mehadhdha olli erkisaass hes.
 - Medhdhaat et maasket se issetteeh erkadhen kaysiyenkodhdho, akkum tiraama qoch' se iyya akkinninan erkanninan kokkiy (shokkoohann maasketidhdhu kokkito) oot horetadhdhot iyya manaadhdhonne dhama horetin dhamishshu.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Kidh, "Aww oot horet se innu kodhdha fadhikinnu qafnaanninn! Helpa shakkannna, uuma pilap helpa kodhdha fadhikinnu shoke maasket haayannikinnonne nam pilap haww kinnaannikinnu. Aww horetap kinnaatta footintan!"
- Medhdha hala hek afuret qoot ollo pah shimir woraqta settenne akkana paasuma iyya qoot. Att kaartawwa paanunt horetat ottant shimir tall akkum haayntoss medhdha lel et qaap shokku pahisatta hinnaanniyan kodhdho, shoke se iyya hiinan mittass maasket horetadhdhot sooromaass footinan.
- Medhdha helpa erkanniyan, otantadhdhu tall mimmitaat olle horet se iyya pahisadhen maanaass iyy ponkiyan qara kaassadhu. Horreesin aayila it kallaannishshonne sin it dhamishshu qara kaassadhu. Oot horet sedh shaakket piltet iyya upan hekiyanem?
- Medhdha maasketadhdhu kaysiyen kokkiy kannu, medhdha maasket se koyatta maalla dhindh lakk urenollo wotora uttalli kashshenn.

ERKAMA Horetass Maana Fadosinn?

QUNDHA	Horetawwa
QARPAQISA	Dhihaymat, horetanne nam ollitooyaass/ shiittaass lelufnatanneufunt ishshaamaytisaat erkadhu.
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdh haka 20
POR	Turqattaass medhdha shimir tall laaqaass por kayiyu. Ukkannass, kaasaass shoke ponkaass por iyyaass.
SENOSSA	Medhdha ootadhdhu shoke haladha heka afuret tharabheesadha kap laqashshiy kaasanaass por kayiyu olle.
MEHADHDHA	Woraqataanne akkana paasumaat meet shokku shokkoss
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA

- Manat/akkan op ukkel kersanniyann medhdhaass qundha hokat male iyya dhakaysamaanniy. Sedh dhikkiy iyya lel, hor sin haosisot se sekanna dheyishsho, Issette sekussaann dhikkinninn tooyinn.
- Helpa pnka ponkin kiishsho erkamayn hursaatta foottinn, muutayita qara lak miilisaass helpa dhayy.
- Orrop kiyaattaanne haww kiyaatta ollitooyaat qafnaattot medhdhaass iskiilet dhikkat. Semmaalla, lelufnatadhaanne ufnunt tureeshsh kiy qartooyaass helpayn, hor skiilet ollitooyaanne orshiitta qimisaass kidha.

SENISSA

- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho ollo lakat qoch'iyo, medhdha shakkan lah erkatta hoosatta foottinn. Et settep kodhdho lak se iyya uqqar erkanniyann iqqim kodhdhaayy ishshaak. Uqqarhaayaass, Mehadhdha hala et qoch'iyan kodhdho ollo medhdha hala sett lekane, medhdha hala hek 4 qootot mehadhdha oli erkisaass hes.
- Medhdha dhihaymatanne horet ollitooyaass et rakkanniyann kodhdho, horetanne nam ollitooyaass medhdha kaassattaann qapayn hoshilisa foottint. Sin lukka dhiha, oot akkana erkanniyann ishaama kodhdhinan, ollo lelufnatadha medhdha tureeshsh kollen erkatta kodhdhinan.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap.
- Kaassadhu, "Dhihaymat kallattaass sin fadosinniy immashshoorinnin?" Medhdha akkum mitaattinnin kodh. Ulleeshsh kidh, "Heyye! dhihaymat haq, dhama (helpamitt hussila) fadh, ollo qimaass attumat."
- Dhihaymatanne horet lakkadhdhonn akkana kallaanniy kodhdhaadhdhu medhdha kolliy maanamaall laafoonnin ollo kaan. Kidh, "Dhihaymatanne horet fadosinniy akkana orrop kiy helek ky. Qum dhihaymatap horetanno haq hkaanne dhama dhama fadh."
- Horet lamm man iyya ukke kersanniyann akkum fadhinn kolliy.. Kidh, "Ukkel kersatta kidhot man dhikk horet uttal lushamishshu kidha, shoke namanno haayya naqanne akkana nayq kela ukkel lushamiyu kidha. Oot manat ukkana helek kollinn ."
- Kaassadhu, "Paana horetanne dhihaymat orrop kiyaatta dhiyan qaapatta foottintam?" Medhdha akkum mitaattinnin kodh. Kidh, "Paana shokku horet dhihaymat ketta haww inkiyaannishshu horet medhdha qafnaatta foottint."
- Kaassadhu, "Siipat/namat helekess dhihaymatap kiyaattaayy shoke horetap kiyaataayy qaapannikishsham? Maanaass?"
- Medhdha hala hek afuret qoot ollo alta oottan pat almuut. Akkana paasumaat iyya qoot.
- FAdhsisadha horetat medhdha mashshooriy ollo paana horet dhihaymat kette haww kiyaanniyu akkum kaasinan kaassadhu.

ERKAMA

Horet Orkaassatta

QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Lelufnatadha horetat qartooy; orkaassanninan; ollikiyaattaass ollenn erkanninan.
HELPA	Taqiqa 15 -20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqattaass, medhdha shimir tall la'isaass por kayiyu. Ukkanna, lakk lakke kodhdha erkataass iyyaass por.
SENOSSA	Medhdha lakk lakk qall qoot
MEHADHDHA	Paanunt horetat, kaartawwa lelufnatat
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

Kollila

INQAAPATTA

- Keessumayn hayy awushitt oottan tallop serkisaann ufnaytisam. iyyaanno leemma shoke senisamppayya kodhdha footinan. DHeyaass et akkaadhen kodhdho, oot horetadhdhot hayyadha qara kaassattaasshelpaan dhikk kodhdh maalla kaassatta iyya fadhossinn.

SENISA

- Hala medhdha se leket et qafnaattu kodhdho hala hek afuret qootot hesaym kodhdha footinif y ollo hala shokku shokkoss horet lakk dhayy. Issette kuleess medhdha akkana horetadhdhot qaapatta footinan ollo por iyya horetawwa ollitooyianenne ollishiittiyann olli ishaamosiy.
- Par mehdda haww kiyaadhu kodhdho, medhdha kakkaan sini tittinnaw olle qap, iyyaan kakkaan sin tittinnaw hesa maalla.

DHAMMANTADHA

- Kaassadhu, "Halate ashshannass innu olli ishaann horet kallaattaass maana iyya fadhossinn? Immashshooriy. Horetanne dhihaymat ashshannass iyya haq, haayya, dhama sossomm (helpamitt huss ila) ollo qimaass attumat fadhiyan qartooy. .
- Dhihaymatanne horet ashshannass iyya olli kallaanniyann se halate innu olli ishaamin mashshooriy maanamaallaiyya laaffoonniyan kaan. Dhihaymatanne horet akkana orrop kiy helek fadh. Qum dhihaymatem horetanno haq ukaanne dhama dhama fadh.

Namaashitt pilf er oottan talla kiyaadhu kodhdho:

- Medhdha lakk lakkess paanunt horetat dhayy. Oot horet se kaartetadhdhu qara kishshu kaassattaass lakk lakke kodhdha ollo namaashitt se kapop aanen ollo kaassiyadhaan arkanneett kiy kaassadhen.:
 - Horsin maana fadh?
 - Horeesin se shakk ketteeshsh ashshannass haww kiyaatt?
 - Oot horet sett hepil att ufttu hekianem?

Namaashitt pil erkamayn ila teek et kinnaadho:

- Medhdha lakk lakkess paanunt horetat dhayy. Oretadhdhu akkum olli ishaaminaness kokkiy (medhdha akkan oot horet sett ufnattadhiyene hesymass hedh kaassatta iyya fadhossinn). Oot horet se kaartetadhdhu qara kishshot kaassiyadhaan arkanaatt kiy kaassataass medhdha lakk lakke akkum kodhdhinan ollo olli ukkapaash anninan kodh:
 - Horetitt aayila kallaann?
 - Horetitt ashshannass se shakk ketteeshsh haww kishsh?
 - Horetitt maaniya dham?

ERKAMA

Karmaanne Tapayya

QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Torrot dhakassanninan; paana orroosaattaat qaapanninan; amm orqar- kashinanem; wonnet torrotat ufnanninan
HELPA	Taqiqa 25 -30
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir talla laaisaass por kayiyu
SENOSSA	Medhdha shimir tall laashshiy
MEHADHDHA	N/A
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

Kollila

INQAAPATTA

- Shurshura male nappapaanett erraashsh dhaatta maalla, oottan tureeshsh helpa qoch'ess torrot se nappap ollo kaassiyadha qartooy.
- Torroosin kollila fadhossinniy oot dhikkumaatenne akkan orqar kasha aldhawuraat. Medhdha kinnatadha lakka sedh ufnattaadhdhoss ishshaak. Oottan tallassenne siip se lek ilass paana se iyya heriy sedhet akkisa foottadhdhu qaapattaass ishshaak ollo.

SENISA

- Hala medhdha qimet et qafnaattu kodhdho, helpa att qootikishsho medhdha torrot se kidha foottinan kaassadhu. Helpaan att torrot se lelikishsho medhdha ch'awunidhdhu akkum hedh olle sesseeinan kaassadhu. (Paahnatass: *Qum se karmot tapayya qapa sesseejiyop medhdha harkadhdhu lah qapadhen ollo karmaap sesseea foottinan.*)

DHAMMANTADHA

- Nappap "Karmaanne Tapayya" torrot arkaneett thaafant (seqara senisant - <http://www.storyarts.org/library/aesops/stories/lion>).
- Halot ukkana olli ishaaminoss helpaan att nappapishsho akkum dhikkinninan dhakassanninan mashshooriy.

Tapayya tinnao karma se peoadh qarass tor. Tapayyotin laappa karmaat, rifantayy se ch'ich'ch'ifatenne, toolotayy shammadh. "Oot iyyat peoadh maalla," tapayyot seep qaapadh, "ulla kinnaattaayyenko amm heshurshurem!" semmittass, tappayya tinnao sett siitta karma se qaraat sooh, pataayy qaraat feel, harkaayy lahaat qillaamiy ollo kanaaoot karma kelop tor. Karmotin hehay ollo hukilaann tapayya se otant qepeliyaayy tall qap. "Hatara," hekidh tapayyot, "An aanonu ollo mitaatonu awpila akkan shakkannass hedh hesonu." Karmotin he holsadh, "Att tapayya tinnao ashshannass an hesa foottaat?" Tapayyotin iyy hesa foottaayyess se qaapattaass hokat male tapayya se qar foch'. Hor karmotin kardh paldh qap ollo akkum tapayyotin anninoss allihayy. Paaretadhdhe, hemappayya lakk murilop hooren. Qaaww karma kapop aanen. Urkupa wotora kaanet ulli qaasen. Uldhat sette karmotin manayyep kaliyo, urkupaan qall iqadh. Hedhaatt! Hepooy! Hor amm mashshayy passisa hefoottem. Tapayyotin karma sett dhakay ollo iyy hesa mitaat. Tapayyotin urkupaanett akk ollo wotora shakkann iyyaan merdh orqalli qapaadhdhu qaapadh. Haka wotoraan mitaminaness hekkanch'itooh ladhitt. Karmotin wotoraan iyy ull dhikkiy hidhdh kela passattaass foott. Erropanno ell Karmotin por tapayyaatep mitaat ollo kidhe, "Kayshsh se antu hoosaanniyoo, oot se att tinnaoott ollo antu heqara holsadhess anaytu eepayt. Heyikk kannu kiyatawu hattisaann hesaym an koyt!"
- Torrot se illela erkattu kannu, kaassiyadha ikkalaat ch'awunidhdhu medhdha kaassadhu, Paahnatass:
 - Torrot se qalle horawwa hekann kiy? Kataadhdhu hekiyanem?
 - Tapayyot lashsh shakkan hedh hesa foottin kiyyo karmot maanaass qara holsadh?
 - Tapayyot karma akkum hesinoss heqaapattem? Torrot se qalle ashshannass hesaym kodha foott?
- Mooralet torrot sedh kolli: 1) Qum se karmotin erkadhup dhikkuma akkisot heessenno iyyaan dhikk dheya foottinan itturaash (dhikkum se qara taw) 2) Uma kodhdhu male iyyaan tinnao naftenno akkana dhikk nam erkatta foottinan shoke nam toot kela passisa foottinan!
- Fadhossila nam qar horat quura dhiittaat olli ishaama (Tinnaouma tapayya sett minann ashshannass karmot tapayya qara hosadh mittass ollitooya).
- Helpa et kinnaadhene medhdha oottanaadhdhu tallassenne siipaadhdhu ilass ashshann iyya dhikkumaadhdhu akkinninan qaapadhen.
- Ukkannass, et helpa kinnaadhene, tiraama se oot dhikkuma akkinniyu medhdha akkum uuminan kokkiy. Sin dhikkuma se iyya hoosaanniyon kodhdha foottin.

ERKAMA

Medhdha Horetat Fadh

QUNDHA	Horet
QARPAJISA	Medhdha horetat olle lelufnatadha horetat qiminninan; ooha helpa min dheyyi olli ishaaminan; leufnat horetat qartooyinan
HELPA	Taqiqa 15 – 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdh haka 20
POR	Medhdha shimir tall laaisaass por kayiyu
SENOSISA	Medhdha shimir tall laashshiy
MEHADHDHA	Lelufnat kaartawwa paanuntat heka tappadha tureeshshat: Lelufnat kaartawwa paanunt heka medhdha horetat lelufnatadha kaartawwa paanunt horetat se att tureeshsh sooront olle ollitooyaass uum.
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA

- Kollilayn oot kaanussaanne oohama ishaamaass helpa dhaann. Et hoosaattu kodhdho, oot ishaama tureeshshat oot helpa min oohamaat medhdha mashsh oorisa footint. Medhdha helpa meɔumaadhdhot immashsh oorinniyanem? Issette maanaap kiyan? Ammann ashshannass haww kiyan? Ashshannass kaanen ollo helpa qara oohamen?

SENISA

- Hala medhdha kaanet qafnaattu kodhdhu ollo kaartawwa hedh qoch'iyane senosisa arkannatt kiy ila shakkann erkatta footint:
 - Medhdha meɔumiy: Kaartet lel ufnatadha heket kaartet akkiy ollo medhdha horet sett kiinan kaassadhu. Ulleeshsh medhdha horet maana iyya kodhdhen akkum bhaddhdhinan lelinan kokkiy. Kaartet sett iyya akkiy, mahh se qaroor ollo akkum kiinan kaassadhu.
 - Medhdha kakkaan: Medhdha lakk lakke olliqaq ollo akkana paasuma iqqoot. Horet kaant iyya akkiy ollo medhdha horet sett hukila qaapanninan kaasinan kokkiy. Ulleeshsh medhdha mitaattinninan kaassadhu. Et qima fadhositto kodhdho akkum horet se kiinaness kokkiy.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap.
- Ufnunt horetat medhdha olle qartooy. Akkan horet shakkann ketteeshsh haww kiyaytinniyi afa namap -medhdha qafnaatta faattadhdhu mashshooriy!
- Horet shakkann medhdha kardhall qafnaattaadhdhu kolliy (qolta, kammanna, keltayt) ollo shakkann bhuubhbha talla qapan (hampira, lakkala, qurthummet). Helpa hoosaadhen kodhdho, medhdha kaassiy kaassanninan kokkiy..
- Kaartawwa paanunt horetat qoot ollo kaartawwa medhdha horetat medhdha olle qall qall ollitooy (medhdha shokku shokkoss kaartet).
- Medhdha akkum err ellinan kaassadhu ollo kayishshaadhdh se iyya olle anniyu fadhen (settenno. kaartet lakkala kaartet ch'aach'uta olle ann).
- Medhdha lakk lakke shokkooh orrakkene kules, shimir se talla akkum orkap laoinninan kodh.
- Shimir se tall aan ollo mahhadha medhdha horetat qartooy, hala hepil akka foottamaalla medhdha kaartet sett akkum erreel qapinan kodh.

ERKAMA	Eetot Haq se Urqiyu Kapa
QUNDHA	Horet
QARPAJISA	Horet maana it dhamishshu kollinan; Dhama sansalataat tooyatta hirinan; erkama halaat erkanninan
HELPA	Taqaqa 20 - 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqqattaass medhdha shimir tall laaisaass por kayiyu. Ukkannass, taanaw pukeessaatenn halot erkattaass por kayiyu.
SENOSSA	TURqqattaass medhdha shimir talla laashshiy, ollenn taanaw pukeessaat uumaass ulleeshsh oottan tallass haladha heka 4 senosiy.
MEHADHDHA	filipp chaartet haq urqiyu akkinnishsh dhama horet olle erkadhu: qurthummet haq se ilaa, <i>inkot laha, pulal, ayyitt, kamantt oyyat, soha hussalle, nne parparaanne karootet ch'wunadhdh.</i> Lelufnat kaartaww paanuntadha horetat: fart, qoltq, maashat, karratt, hampira, nne hant. Taanaw pukeessaat (Mathaafa uqqara tooyatta qara tooy)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

Kollila

- INQAAPATTA**
- Erkamayn ila, medhdha horawwa dhama haww haww kiy dhamaadhdu kollinninan; sin dhama sansalaata horetate ukkannass sheet.
 - Erkama halaat medhdha qafnaattaass iskiilet fadhosinnishshu kidha. Dhaaishsh halaadhdhot akkum dhakassanninaness mashshooriy (ollo hes) pukeessa taanaw sett ormitt olliqootinan kodh.
- SENISA**
- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho ollo lakat qoch'iyu, medhdha shakkan lah erkatta hoosatta foottina. Et settep kodhdho lak se iyya uqqar erkanniyan iqqim kodhdhaayy ishshaak.
 - Taanaw pukeessa uumaass et mehadhdha fadhosinni dhafto, mehadhdha kaasanaaten medhdha dhikkisa foottint, shoke medhdha iskiilet horet dhama dhamishshu akkinnishshu soorominan kaassadhu (lelufnatadha ch'awunidhdhu lashsh - shik, hant, skk att kollitenn akkum iinn erkanninaness kokkiy).

DHAMMANTADHA

- Medhdha akkaatta att ishshaamaytinnintu akkum bhadhdhinnan kaassadhu. Kidh, "fart, qolta, maashat, hampira, Kollopaanne hant, dhindh haq urqiyu shokku qarass laaiyen, dhaamaan iyya fadhosinni dhamaass lushann." Helpaan att horet se qalaytinnikishsho, kaartawwa paanuntadha akkiy.
- Ulleeshsh filipp chaartet se att dhikkitt sooront akkiy.
- Medhdha kaassadhu: "Horet shokku shokko dhama fadhishshu maanaap hedh kinnaann?" (Paahnat se mittass lakk lakkaan tura kiy ollitooya foottint: hampira ch'ufinaann huss kela kiy dhaminan.)
- Kaartet se ukkela hattet erreel qap ollo oot dhama hekann horet se olle ollitooyamiyan akkum kata olle olli ishaaminan kaassadhu. Ulleeshsh, hala shokku mitaattilaadhdhu qootinan kodh. Rakkot settep, qum se att se iyya dhamiyan ishshaamaytittet settep horet sett ishaaminan kodh.
- Helpaan medhdha dhama horet olle ollitooyiyane, horetanne dhama dhahenn ollitooyen kannu, paahnat kiyatadha horetatess medhdha kaassadhu. (soha dhamiy, oyy dhamiy, sohaanne oyy dhamiy) filipp chaartet se qara hi arkanneett kiy kidh:
 - Horet karatidhdh **soha** dham. iyyaanno **hema** hoosaann.
 - Horet karatidhdh dhihaymat dhama hoosaann shikisama hoosaann.
 - Horet karatidhdh lakkadhdhonn dhihaymatanne soha dhama hoosaann. paahnatass. *tKollopa parparaanne qurthummet dham.*
- Medhdha hala hek 4 qall qoot ollo taanaw pukeessaat idhdhayy. Akkaattadhdhu horet se dhamaadhdh dhamishshu akkinnishsh uumaass akkum kataayy olle erkanninoss kokkiy Helpaan medhdha toosuntadhdhu uumiyane, horet hekant iyya uuminan kaassadhdhu ollo dhama hekanne iyya dhamiyan.

ERKAMA	Feelaanttaanett Ayinu Pushin?
QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Dhihaassa orkann qattaat kollisa hirin; fadhosila helpaadhdhu qedhdhattaat kollinan.
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqqattisaass medhdha shimir tall laisaass por kkayiyu. Kaasaass shoke ponkaass por otantadhdhu. Ukkannass kaasaass, kaasaassenne ponkaass por iyyaass
SENOSISA	Medhdha shimir tall laashshiy, ulleeshsh ootadhdhu shoke hala hek afuretenn thrabheesadha kap senosiy, kaasanaass por kayiyu.
MEHADHDHA	Meet shokku shokkoss woraqataanne akkana paasumat (kaasana shoke ponka)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Foottana & hisaapetat

Kollila

Kap

- INQAAPATTA**
- Medhdha orkann qattisa dhihaassaat kolloa hirinan (1^{ya} 2^{ya}, skk.).
 - Shurshura male nipaapet se erraashsh dhaattaass oottan tureeshsh helpa qoch'ess nipaapet se nappap ollo kaassiyadhaanno qartooy.
 - Muutayta kollila kannu lak miilisaass helpa dhaattaayt immashsh patisadhiy.
 - Torrot se att nappapishshu dhammanta kaan qaft-- "lakooss nne ellashshisadhiitta mata pushsh." Kallatadhdhu qalle helpa akkann erkanniyane, fadhosila helpa qedhdhattaat medhdha olle ishaam.

- SENISA**
- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho ollo lakat qoch'iyo, medhdha shakkan lah erkatta hoosatta foottinan. Et settep kodhdho lak se iyya uqqar erkanniyann iqqim kodhdhaayy ishshaak. Uqqarhaayaass, Mehadhdha hala et qoch'iyan kodhdho ollo medhdha hala sett lekane, medhdha hala hek 4 qootot mehadhdha ollo erkisaass hes.
 - Medhdhaatt et iyyaan qim kodhdhanne, akkum torrot se kidhinan kodha foottint.

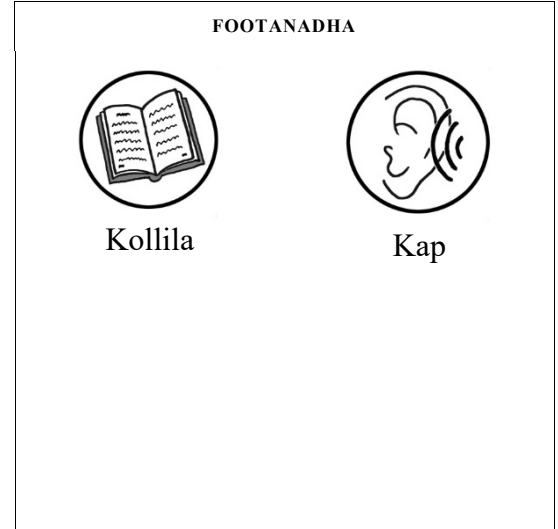
DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Kaassadhu, "Feelampayt shakarr kidh hekanne? mataan ila aynu hukila feel? Ashshannass mata pushinn?"
- Tarka ushisa qara helpa turqqatta paqito, akkum att pushshess lel. (qemaach'ch'a 1 akkiy). Nam se kanneeshsh dheiyu, lakkiya kidham.(qemaach'ch'a 2 akkiy).
- Torrot se arkannaatt kishshu nappap:
Kollopa hukila feeliyu lashshmitt ashshann iyyat hukila feela foottiyu ishaamiyu kiy hekidh. Sedh dhakayaaneeh it altashsh ketta alkidhdh, Hupat se lakkum annishshu elladhiinnishshu mataann iyy rakkossitt. Horet se murila kishsh dhahenn iyya tooyattaass orqudhop dheyen. Kollopot paanaalle itturaat helpaass fell, Hupat hesekeess ikkanaat aldhiittaann. Hupat se ella male lakkum annishshu ikkanaat tooy ollo akkum it hesinan ullup, "Seep lakkum antete, lakkum iqattete, ashshannass matayin pushin kidhin lushann?" Kollopot paana raantass ootayy qall ishiishshadh ollo peoadh, seep qaapattaann, "Haysattaass helpa lek qap." Hor Hupat lakkoossenne ella male annishshaa annishshaa ollo sekaatt, Haka it tarka ushisaat qara shokkiya tarpintoss, amm apure hecellitem. ollo Kollopotin haka settetess peot ila kiy! Horewwaan tooyaattaalle kiy dhahenn Hupat mina ullup, Ullupittaadhdhonn Kollopa peot ila hayiyen. Qall dhidhdhillisadh, errop sohadh ollo aannenno feelantaan hiradh, hor hokatann parsadh. Hupat turqqattaass hepushsh! Sekkana, Kollopot mashshayyess iqqaadhdh, "Antona attumatayt qarass foch', mataan lakkum anniyanne elladhiinniy pushiyann!"
- Kaassadhu: "Ayinu shokkiya qara paqiy (qemaach'ch'a 1 akkiy)? Ayinu lakkiya qara pao (qemaach'ch' 2 akkiy)?" Ielufnatadha lelat sin qulfet kodhdh sedh mitaattilaadhdhu ilass akkum qaroorinanness medhdha kokkiy.
- Medhdha torrot se ila maana iyya kollen akkum olli qootinanness kaassadhu..
- Kidh, "Helpaanu qedhdhattaass iyyaan fadhosinniy akkum kodhdhess ishshaaka innu fadhosinn. Helpaan innu helisa kodhannikinnu ollo lakkum annikinnu, mata pushinn. Helpaan innu ullaash torikkinnu ollo feelikkinnu helpamitt amm pushikkinnam." Akkana helisa koyaass helpaan iyya qedhdhatta foottiyan akkum olli qootinan kaassadhu.
- Ulleeshsh, medhdha akkum mata akkinninan kaassadhu, Por shokkiya ilass kinnatadha ila shokku, por lakkiya ilass kinnatadha ila shokku ullil kaliy.

ERKAMA

Por Horet Ullil Kallaannishshu Uum

QUNDHA	horet
QARPAQISA	Lelufnatadha por horet ull kallaannishshot qiminninan; por horet ull kallaannishshu uuminan; erkama halaat
HELPA	Taqiqa 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqqattaass, medhdha shimir talla laaisaass por kayiyu. Ukkannass , kaasaass shoke ponkaass iyyaass por.
SENOSSA	Medhdha shimir tall laashshiy, ulleeshsh ootadhdu shoke hala hek afuretenn thrabheesadha kap senosiy, kaasanaass por kayiyu.
MEHATTADHA	Kaasana: paketet, mur, soyyu foottaanne nne ul/peehana, erkadhu. Lelufnat kaartawwa paanunt horetat Akkana orqar orqareett kiy medhdha man horetat erkanninan orkettop poh. paahnatass: <i>Footta, mur (laappa kakkaan ch'ayo kidh), paketet (ponka haq moontayya), soyyu (rakaka), ul (oyy shoke qoshsha).</i>
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

INQAAPATTA

- Medhdha por horet ufnattaass fadhossinnayan. Por hekann medhdha ullila kalan dhikkiy iyya olle ishaamadhu. Medhdha kakkaan et qafnaattu kodhdho, namat por haww haww kiyoss ashshann iyyat mashshayy senosinniyu seenno medhdha olle ishaama foottint. (erkama se kannu kiy helkess oot sedhe akkinn).
- Er ponka erkannishshu kodhdho, erkamaayn hursaatta foottinan, Muutayta qara lak miilisaass helpa dhatta immashsh patisadhiy.
- Medhdha helpa hala erkanniyane, akkum qaap olliqootinanenne orqara dhakassanninaneess mashshooriy.

SENISA

- Hala medhdha leket et qafnaattu kodhdho ollo lakat qoch'iyo, medhdha shakkan lah erkatta hoosatta foottinan. Et settep kodhdho lak se iyya uqqar erkanniyann iqqim kodhdhaayy ishshaak.
- Taanaw puukeess erkattaass et mehadhdha qafnaattu kodhdho, por horet ulli kallaannishshu taanaw puukeessaat umaass medhdha masmasa iyya fadhossinn.
- Et oottan talla kolloamppayya meooumiy qafnaattu kodhdho, man horet shokku shokku tallass horet haww haww kishshu haayaann helpa lek qedhdhadhdhu.

DHAMMANTADHA

- Medhdha hala tallop qap.
- Akkana kinnat qap, dhihaymat, horetanne namap kiy, akkana iyya fadhossinniy et ukkapaash kinnadhaneeh it kallaatta akkum foottiyaness ikkolliy. Por se dhihaymat, horetanne nam ulli kallaanniyann **man horetat** kidham. Maanna horet fadhossilaadhdu haww haww kiyan mittass ooham. (man, dhama, attum ototat, haq, haayya, hoss kidha/qappannawa)
- Kaasanaan att soorimitenn maannaanett medhdha ufnaytiy: paketet, mur, soyyu ,footta, ul. por/man shokku shokkoss, sin arkannaatt kiy medhdha kaassadhu:
 - Por se ila ashshannass dhakaysamaann hekkiin qaapann? (settenno. hoss kidh, qappannaw)
 - POr se ila horet dhamaass kiyatadha akkana meeq kiy att qaapannishshu? (settenno. mur ila ch'ufna, qurtummet paketet ila, skk.)
- Paanunt horet se paketet ila kaltot erreele qap. Horesin por hekann ila it kaltu medhdha qara kaassadhu. Horet piit/por olle seep qaroor kakkassadhu.
- Medhdha haladha heka 4-6 qallqoot. Hala shokku shokkoss poradha horetat dhayy. Mehadhdha paasumatenne heka por horetat se att orqudhop qaft iyya qoot. Por horetatenne horet por se ila kallaannishshu por shokkooha poortet/filiippchaartet qarass umaass hladha olli erkanninan kodh.
- Muutayta qara, halot shokku shokko por horetatenne horet hala dhahenness olli qootinan kodh.

ERKAMA

Lakkooss!

QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Siip ila por haww haww kiyoss kinnatadha akkinninan.
HELPA	Taqiqa 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tall la'isaass por kayiyu ollo ulleeshsh sesse'oa ollo kinnatadha akkisaass por kayiyu.
SENOUSA	Medhdha shimir tall ellashshiy.
MEHADHDHA	N/A
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

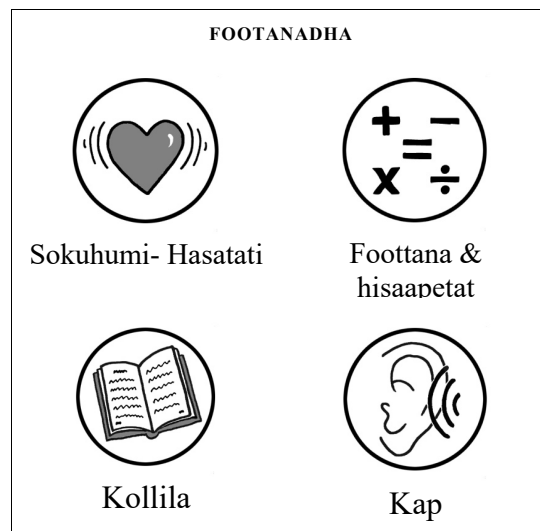
- INQAAPATTA**
- Helpa medhdha kinnat akkinniyane akkum helisa sesse'oinaness mashsh ooriy. Ashshann iyya dhakintadhdu sesse'inniyan ufnaatta iyya fadhosiin ollo kayishsh ootanaadhdu se iyya kapaash kiyoss illushadhen.
 - Erkamayn fadhusila kinnat dhikkat erkattaass medhdha se ufnaattaass hesaym kaan dhaann. sin oot andhotadhdhot se iyya oottaan tall akkinniyane amm helpa medhdha nahisaassem, lamm amm helpa lashshmitt paana shokkooh anninaness op irroti erkosinniyane. Hor sin helpa op orqall qaapanniyane erkama siip iyyaan dhikkat akkum erkanninaness kokkila dhaattaat kidha, orqalless, qum oottanates. kokkilaanne erkama dhikk olle medhdha ootadhdu pahisa kinnat dhikkat kolloa foottinan.
- SENISA**
- Helpa et qafnaattu kodhdho, kaasana siip ila por se iyya hoosaaniyanet kaasinan kokkiy. Paanuntadhdu ootadhdu kaasinan kokkiy ollo por se ila ashshann iyya kodhdhiyan akkiy.
 - Hala kaaness medhdha lakk lakke kodhdha olli erkatta foottinnan mitaattilaadhdu ootta dhah turass qoota tureeshsh.

INSTRUCTIONS

- Heka horetatep namanno por ilass akkum kallaanniyu illel. Por hakaayinu ila, siipadha qoqqoch' poradhda kapiya, man kollilaat, man laaqqotat, qrsha pannooletat, skk qapiy kiy. Poradhayn namat kallat dhikkat kallattaass hin iyyat fadhiyu dhaann.
- Helpaan iyya pannoolet taanwiyan,shoke man kollilaatene iyya talla kodhdhiyan orrop kinnatataadhdhoss medhdha kaassadhu.POR haww haww kiyo otant poraaynu ila ashshann op kodhdhinanenne kinnaanninan hfnaatta innu fadhosiin.
- Erkama itturaashat medhdha dhayy: "Kapiyaap anninn.Antu dhama sooromin. Ukkannass maana kodhdhamaay hekkiin qaapann?"
- Oot hekoodhdhu heka itturaashat akkum olli ishaamanninan kodh, ulleeshsh hala dhahennetess mitaattila dhaattaass medhdha 1-2 kiy serkiy. Itturaash qaapatta hepil qaroor. (settenno. man kollilaatep anta). Oor itturaash erkattaass hin ukkana dheyy kaassadhu.
- Medhdha harkaadhdu sesse'oisassenne lukaadhdu helisaass medhdha por se kayiyu olle ellashshiy.
- Siipaadhdu ila medhdha akkum iyya mahh lak shokkt hembhinaness ikkolliy. (paahnatass. man, man kollilaat, man akimetat, kapiya, man islaamaat, skk.), ulleeshsh muusiqqa taanaw.. Helpaan iyya muusiqqa se dhakayiyane, medhdha ashshann iyya sesse'oiyan olli ishaama iyya fadhosiin. Ulleeshsh helpa muusiqqotin ello, qappannawa iyya fadhosiin.
- Muutayta qara, helpa muusiqqa settette att immashshooritt kinnatadha haww haww kiy qar ikkolliy.
- Kinnatayinu por hawww haww kiyu mittass maanaass innu peoashshinnikinnu akkum lelinan kodh.

ERKAMA Uuffa Qapa: ollierkatta!

QUNDHA	Horet
QARPAJISA	Skilawwa erkama halaatenne ollierkattaat qiminnin
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Otant medhdha talla waadhdhot hark mittass ellaass por kayiyu.
SENOUSA	Medhdha shimir orketta kiyu tall ellashshiy shoke otant shokku shokku tallass waadhdhot hark mittass (Att otant tallass ellint).
MEHADHDHA	Uuffadha 5 (qum se att medhdha hal qoqqoott mittass shokke qoota dhiitte)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

IAQAAPATTA

- Uuffaan et lak laha qaoene, settenno akkum iyyaan dhikk kodhdhenness medhdha mashshooriy. Medhdha hekoodhdhu dhikkisa erkatta iyya fadhossinn hor oot uuffa lak laha qaoen maalla orshiitta amm iyya fadhossinnianem. Uuffa dhahenn lak laha qaoa iyya fadhossinn, taanawatin issette kaysaatta iyy fadhossinn. Siip ila seep kodhdha akkaattoti ollihesaanne orkakkaanisa akkum kodhdhess medhdha mashshooriy.

ADAPTATION

- Hala medhdha kaanet et qafnaatt kodhdho oottan sett haladha tittinnacass qallqoot ollif you ulleeshsh haka hala kaan shokku kodhdhintaness haladhaan orlaken. Sin medhdha dhahenness erkama lek dhaann. Hekodhdhumale, fadhosila siip shokkooh kodhdhaat kaanisaassi, medhdha dhahenn hala kaan shokku kodhamene kules taanawatin kaysaatta iyy fadhossinn.
- Iskiilawwa Hisaapet kaanisaass, helpaan att uqqar haayikkishsho, dhihaassa uuffaatenno uqqallep kaliy. Medhdha kakkaan et qafnaattu kodhdho, se iyya foottiy mittass, uuffa dhawwa dhihen.

INSTRUCTIONS

- Medhdha shimir tinnac tallass akkum ellinan kodh shoke otantadhdhu talla waadhdhot hark mittass. Otant tall ella foottint.
- Aynossenno sena footta maalla horet por it kishshu ila olli erkatta it fadhossinn.
- Kidh, "Aww, Taanaw se oottanaaynu talla ollierkatta akkinniyu taanawinn. Hala qarass uuffa happint ollo lahop peoa tura innu dhahenn uuffaanett qapa innu fadhossinn. Helpaan innu olli erkannikinnu, qum se horet lekishshu mittass innonno poraaynu ilass leka foottinn."
- Uuffa 1 happa hir, ulleeshsh lakkooss uqqar lekisa aan. (haka 5) taanaw se ilann. Kilaasterer dhahenn uuffa ch'awinidhdhu akkattaass uuffadhaanett haayya qar happ. Medhdha uuffaanett qapaass medhdhaan iyya kapaash kiy olle orqapa ollo ordhawa tura haayya qar lusha iyya fadhossinn. Uuffaanett harkaadhonneeh it qapa iyya fadhossinn. Uuff dhahenn lahop peoa tura uuffaanett dhahenn haayya qar lushaass inkaassawusama medhdha dhehennet kidha.
- Taqiqadha qoch' kannu, iqashshet shakk altaash qeedhdh ollo itturaash lekiy. Uuffadhaanett haayya qar lusha ollo seep erkatta anta iyya fadhossinn. Taqiqadha qoch' kannu, aannenno uqqar lekisaass shokkoohann akkila dhayy. Medhdha mashshadhdhu alpurch'aach'inan kodh, helek uuffa haayya qar olshshisot iyyan hurs. Shokkoohanneeh uuffa lah qappadhene, dhindh qar alhaay.
- Haka medhdha taanaw se il tashshinaness hetaanwen shoke haka uuffadha dhahenn lak laha qappanninanness hetaanawen.
- Qundha taanaw sedh iyya qoot – "Taanawin olli erkatta hesaym kodhaass masmasunt qum hala shokku kaan koolet taanaw se akkanniyop. Man kollilaatenne altaash por heyikkete orpi olle andhot erkattaass hedhess iskiilawwayn hokat male fadhossinn."

ERKAMA

Paarketap Aan ollo... Akk

QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Lelufnat horetat qartooy; kata pahisattaanne mimoret erkatta qiminninan
HELPA	Taqiqa 20
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shokku shokko shimir tall laaishaass shoke ellaass por kayiyu.
SENOUSA	Medhdha shimir kaan tall laaashshiy.
MEHADHDHA	Lelufnat kaartawwa paanunt horetat dhahenn
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Kollila

Kap

INQAAPATTA

- Hirayma qara hoshilisaass taanawin hala tinnacann taanawama foottinn.
- Mimoret heketaynot erkattot iskiilet dhikkat akkum kodhdheness medhdha mashshooriy, hor hursaatta foottint. Medhdha akkum orhesinan kokkiy ollo kataaay horet hekant paarket ila akken akkum qaapanninanness ollierkadhen et immashsh patiyeen kodhdho. Helpaan medhdha hesaym olli kodhiyane, siip oottan talla kiyu se qedhdhatta iyya fadhosinn.

SENISA

- Hala medhdha kaanet et qafnaattu kodhdho hala sett haladha tittinnacass qall qoot.
- Medhdha mecumiy et qafnaattu kodhdho shoke laalet mimoret sedh oottanaayt hursaanniyo, kaartet sett shoke horet hekant se pahisant indha akkaatta maalla poortet qar kaas. Ulleeshsh karitt se kidham ("Paarketap aan olloakk") hek oottanat ollenn akkum kiinan kokkiy.

DHAMMANTADHA

- Kiyatadha horetat se iyya tureeshsh kollenenne horet piltet iyya upan qartooyaass aww mimoret taanawat akkum taanawinan illel.
- Medhdha shimir tall laaashshiy. qaapatta sena maalla kaartawwa paanuntadha horetat ottant shimir tall haay. Turqqattaass meet shokku aanu ollo kidhoo, "Paarketa aan ollo _____akk," horet shakk hembhaann. Ulleeshsh mee ukkana kiyu kidhina, "Paarketap aan olloakk" meet se iyy tura kiyu kidh aannenno qaorin kidhin. ollo ulleeshsh horet shakk qalaytilaan il haay. Meet halpattiyya iyyaan orrop kiy erkannin, medhdhaan turiqqatt lakka se kidhen mittass qarooraan kidhin. ollo ulleeshsh horet awushittet uqqar haayaann. Medhdha horet se kaartet paanunt qara kishshu horet piltet se iyya upan hembha foottinnan. Horet paarketalle por haww kiyyooh it akkatta it fadhosinnishsham. --Sin iyyaass eepum!
- Meet horet se lelant dhahenn et qaapatta foottadhiyo, akkila idhdhayy shoke horet se iyya immashsh patiye iyya ishaam. Helpa lekess taanaw, meet se tara shokkiya kaysiy se ukkana kiyu hiraass dhindh ooh.

ERKAMA

Haawultet Se Holsosiy

QUNDHA	Horet
QARPAQISA	Nassadha horetatenne erkamaadhdha erkatta; Akkana dhikk erkatta ollo orholsosisa
HELPA	Taqiqa 15 - 30
KAANUSSA HALAAT	Medhdh haka 20
POR	Medhdha shimir tall ellaass por kayiyu, ollo ulleeshsh qum hala shokkoohap olli lhaass erkattaass por.
SENOSSA	Taanw se kollisaass medhdha shimir kaan tall senosiy, ulleeshsh hala lakk qall qoot.
MEHADHDHA	N/A
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

INQAAPATTA

- Tara taraass oottan turass hala tinnao olle taanawaann erkamayn iyyaan hoshil kodhdha foottanan, shoke Shuttutta qoch'isa maalla haladha lakk tarkadha orkapaashsh kiy qarass miintadhdhu ormineeshsh oorisa.
- Helpaan medhdha haawultet se holsisa ekkanniyane, orserkisa iyya fadhossinn. – kata lakkadhdhonne ootadhdhu.

SENISA

- Meet hala se qalle dhakintiy kellowut ufnaytisamo, be sure to erkama oottanat dhammaass enne meet sedh sessejisaass ishshaak. Meet sin saapaass lashshmitt qum erkama haawuuletet horetatem qaapawusam foottin. medhdha qaapatta immashsh patisatta turanne pahilaan iyya koyiyan sin kataadhdhu dhahenn ullil erkosinniy helpaan iyya erkama oottan erkanniyane lashshmitt qaapadhu.

DHAMMANTADHA

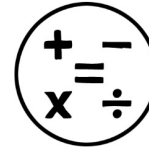
- Medhdha shimir tallop qap. Kidx, "Aww innu taanaw somm taanawinn!"
- Hala lakk akkum kinnaanninu illel. Hala medhdha shokku haawultawwa horetat kinnaannin. Medhdhayn poraadhdhu se horet se iyya pahisadhen ilass qappannawinan. Hala medhdha shokkoti "Horet Maashinet Hols" kodhdhinan. Medhdhayn haawultawwa horet patann anninan ollo qappatta male holsosisa ekkanninan. "Horet Maashinet Hols" Haawultawwaanett hosisaass miintadha horetat iyyaan hokat male masmasiyann, sesseount horet masmasishshonne, nassadha horet masmasiyann erkatta iyya fadhossinn.
- Haawuultet ashshannass it qappannawaat medhdha akkiy/motelet kodhdh/ ollo akkana "Horet Maashinet Hols" qappatta male haawultet horet medhdha holsisaass maana kodha foottaayen medhdha ch'awunidhdhu kaassadhu.
- Medhdha hala lakk qoot. Hala shokku qum "Horet Maashinet Hols" ep erkannin ollo aynonno kodhdh haawultet horet sett qappannannin.
- Helpa innu "Aan!" kidhikinno, horetay se iyyat hoosaanniyop kodhdhin. Helpaan att "Haawultawwa horet qappannawwa!" kiishsho, haawultawwaanett qappannawinan ollo hala "Horet Maashinet Hols" kidhiyu haawulatapa pat annin ollo iyya hososisa ekkannin. Haawultet se hosatt aynonno kodhdho lahass laajint.
- Hala horet se turqatt "Horet Maashinet Hols" hepil hososisaass taqiqa 5ss idhdhayy. Taqiqa 5 kannu, medhdha taanaw se hiranninan koy. Medhdhaat taanaw se hoosaadhen kodhdho aannenno erka taqiqa 5 sett qaroor.
- Dhammanta taanaw sedh maana iyyat kodhdh medhdha kaassadhu. Ulleeshsh kidx, "Taanaw nam holsinniyu sedh qalle, dhahenn shokku shokko holsositt. Erkamaatti medhdha pil qar heriy akka ollo kodhdhannaadhdhu heqar heriy indheyaadhdhu he akkit. Lashshmitt akkanadha orpil masmasinniy erkann kidx hedhikk. Paana sedhen kayishsh somm koyatta foottint!"

ERKAMA

Ankapaash Waadhdha

QUNDHA	Horet
QARPAƆISA	Oot waadhdhotat kollinan, waadhdhinan
HELPA	Taqiqa 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqattass medhdha shimi tallop qapaass por kayiyu. Ukkannass, Lakk lakke erkattaass iyyaass por.
SENOUSA	Medhdha shimir tall ellashshiy, ulleeshsh lakk lakke oottan patann senosiy, waadhdhotass por kayiyu olle.
MEHADHDHA	linn waadhdhaass medhdhaass akkana orqudhop qapam (settenno. <i>plookket ormitt kishshu, sinawwa, shipot - ormitt kiyaattadhdhu ishshaak!</i>) Medhdha waadhdhot sena maalla, insohashshisa paanuntadha horet haww haww kiy kaass (<i>paanunt shakk meet shokkoss kaasa hefadhosinn</i>)
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

FOOTANADHA

Footana & hisaapetat

Kap

Kollila

INQAAPATTA

- Waadhdhana medhdhaass iskiilet fadhossinnishshu ufnaattaass. Dhakintadha medhdha waadhdhoti amm sin qarpaƆisa dhakint medhdha waadhdhaatem, hor ufnunt waadhdhot heket medhdhaat sekasaass helekess sessecount kokkisa maalla kidha. ollitooya horetat lusha ekkayy ollo ollikinnat medhdhaatess akkanaaan dhikk kokkiy.
- Erkama ukkana kiyass paanuntadhaan att uunt ulli haay.

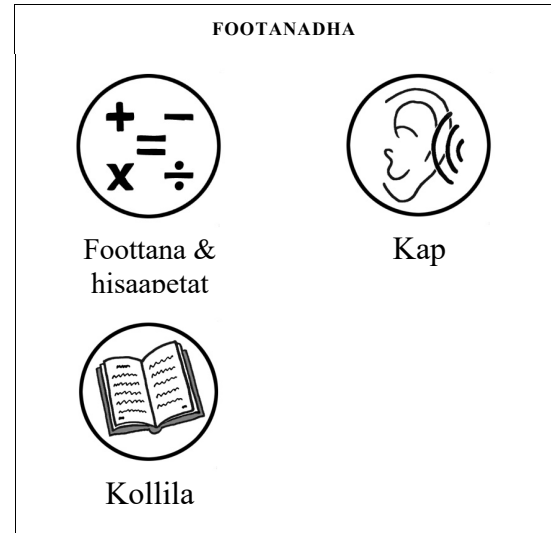
SENISA

- Medhdha et dheetto ushiyen kodhdho, oottan talla akkana pilanno waadhdhaass karittadhdhu olle erkatta footinan.
- Medhdhaattass oottadhdhu waadhdhot et iyya qar hursaanniyu kodhdho, dhakintadhdh waadhdha footinan.
- Meet dhakintalle kellow et qafnaatt kodhdho, lukka kayishshat waadhdha kokkisa kapa, harakaann akkana oottan tallat hin sesseƆa footiy wadhdhaass iyya dhaatta footint.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Aww paanuntadha horet haww haww kiy akkum waadhdhinan illel.
- Waadhdhana akkanat ashshannass iyya kaanen shoke tinnacodhen ufnaattaass innu akkum hesaym kodhiyaness medhdha kolliy. Kidh, "Waadhdhaann horet ollitooya footinn. Helpa waadhdhikinno, Otant waadhdhot tallass por aldhitta dhiittot hokatann fadhossinn."
- Kamaanteeshsh essu antaann, antona shokku shokkotess fildha akkisa male Encourage children to help you measure the length of the carpetdherussa sikaachchaat waadhdhaass hesaym hekkodhdha maalla medhdha kokkiy.
- Medhdha lakk lakke kodhdha akkanadhdhu akkum waadhdhinaness medhdha lel.
- Medhdha lakk lakke oliqap. Turqattaass poraadhdhoosh anta, kamanteeshsh ess iqattaann kayshshaadhdhu waadhdhaass medhdha kokkiy. (Medhdha lakkadhdhonn waadhdhaassenna waadhdhamaass helpa qapn).
- Ukkannass, akkanaaan att waadhdhot maalla orkettop qaft medhdha dhikkiy (*iyyaanno. plookkawwa ormitt kiy, sinawwa, shipawwa ormitt kiy - ormitt kinnaattaadhdhu ishshaak!*) Paanuntadha horet lakk se att kaas medhdha lakka se oliqapamess dhayy. Horet se waadhdhaass ollenn erkanninan ollo hekant akkaante shoke hekant iqqoch'ch'kodhdhit ollenntooyinan.
- Akkana waadhdhotat erkanninaness medhdha kokkiy (*iyyaan ormittkiy*) horet se paanunt ila kishshu ashshannass it dheraatt wossannaass kidha. (settenno "dherussa irsaaset sedh plookket 4.")
- Shkkohanneh medhdha horetadhdhu waadhdhene, hala se ushiyess paanunt se dhaassosisaann taanaw se hiroosiy. Paanunt horet hekannet iyya kaanenne hekann iyya tinnaac kodhdh akkum tooyinan kokkiy.

ERKAMA	Horet Orkannass
QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Iskiilawwa waadhhotat erkanninan; kaanussa horetatwaadhdhinan
HELPA	Taqiqa 20 - 25
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Turqqattaass shimir tallop qapaass medhdhaass por kayiyu. NUkkannass, Hala erkattaass por iyyaass por.
SENOSISA	Turqqattaass medhdha shimir tall la'ashshiy, ulleeshsh kaanussaadhdhonn paanuntadha horet senisaass haladha qall qoot.
MEHADHDHA	Paanuntadha waadhhot oretat se att kaasit erkama tureeshsh kiyate
KILIPPET FIITIYOTAT	N/A

- INQAAPATTA**
- Helpaan medhdha olliekanniyane qapadhaan dhaassamiy dhahenn akkum hesinaness kokkiy. meet paanunt horet akkana haww kiy shakkann qareell ikkant kidhiy qaapanniyu kodhdho, oot qaapaadhdhot hala kollisa iyya fadhsinn. Hin iskiilawwa maanaminat heketadhdhu, ollo lelama erkattaass, orqudhop qapama, olli ishaama halaat kokkinn.
- SENISA**
- Hala medhdha tinnna'aat et qafnaattu kodhdho, oottan dhahetayyess erkama shakkannaah akkum erkanninaness kokkisa foottint.
 - Medhdha et erkamayn hoshila erkadhene, akkum dhuc kiinaan erkanninan kokkiy!
 - Meet dhakintalle rakkor qapu et kinnaadhdh kodhdho, mashshadhdhu senisa maalla dhakintadhdha sesse'isa kapa paanuntadha por se iyya ulla kianess senosisa foottinan.
 - Medhdhaat ett foottana haww haww kiy qafnaadhen kodhdho, haladha foottanaadhdhu mitt qoot. Medhdhaan waadhhot qim paanuntadha lek qafnaatta foottinan, lamm medhdha haka ammannetess hesaym fadhiy paanuntadha qoch' qafnaatta foottinan (paanuntadha lakk shoke halpatt).

DHAMMANTADHA

- Oottan tureeshsh, tarka hussalleeshsh soorom. Ukkanna medhdha shimir tallop qap.
- Kidh, "Kaanussa paanuntadha horetaynotenn ootaynu issenosinninn. Antu paanunt horet se kaantet akkum ari ellintoss fadh ollo paanunt se tinnna'aat ari ellintoss fadh." Tarka hekann qarass horet se kaant ella fadhosinnintu nne tarka hekann qarass horet se tinnna'aat ellintu medhdha akkiy.
- Paanuntadha horet 3 erreel qap ollo se kaaneett settinnna'ap senosisaann medhdha akkiy.
- Medhdha haladha hek 5 qoot ollo medhdha shokku shokkoss paanunt horet waadhdhaat idhdhayy.
- Haladhaadhdhu ilass medhdha kaanussaadhdhonn akkum orsininninan kokkiy. Medhdha helpa shokkoohann sedh erkadhen kann, paanuntadhaanett ottant haladha il qoot ollo aannenno akkum isseninninan kokkiy.

ERKAMA	Qootana Horetat
QUNDHA	Horetawwa
QARPAJISA	Ufnunt horetat dhahenn qartooya; horet qootinan
HELPA	Taqiqa 25 -30
KAANUSSA HALAAT	Medhdha haka 20
POR	Medhdha shimir tallop qapaass por kayiyu.
SENOSSA	Medhdha shimir kaan talla la'ashshisa soke ellashshisa
MEHADHDHA	Lelufnat kaartawwa paanunt horet dhahenn ha'isot se qalle kiy
FIITIYOT KILIPPETAT	N/A

FOOTANADHA

Sokuhumi- Hasatati

Kap

Kollila

INQAAPATTA

- qootana shokku shokkoss horet hembhaass medhdha shakkann rakkatta foottinan. Meet rakkot se minann et dheesawiyu kodhdho, akkum hesaym kaassanninoss kokkiy shoke lakk lakke erkadhen. Medhdha olli erkatta kokkisoti siip oottanaytet qimisaann ann.

SENISA

- Erkamayn qarass iyyaan qim uqqar haayaass helpa lekess qootan erkadhu.
- Et erkamayn medhdha hursaanniyan kodhdho, hala hek 3 shoke 4enn shoke lakk lakke akkum olli erkanninan kokkiyyou. Qootan shokku shokku olle, medhdha lakk lakkaass akkum olli ishaaminanenne thoret se qootan semitt senishshushokku shokko erkatta kapa hala olli qootinan kokkiy.
- Erkama pil att erkatta footintuu, kaartet erreel qapaann horet dhahenn medhdha olle qartooyanne sesseoun horetat akkum erkanninan medhdha kaassatta, nassadhdhu erkattaanne kinnatadhdhu hedh ishshaamaytisa.

DHAMMANTADHA

- Medhdha shimir tallop qap. Aww lashsh muutayta hek Ha'isot Horetadhdhott akkum kodhdhess medhdha lel. Kidh, "Iyyaan lek kolliten! Erkamayin kiyatadha horetat dhahenn se att ha'isot se qalle kollit akkum qartooyintoss hesyma dhaan."
- Qaapattaass kaartawwa paanunt horetat dhahenn ottant shimir tall haay.
- akkum iyya sinkitt kodhdha hirinanness medhdha lel. qootan horetat lelint paahnatass. horet peehanaat, horet tallat, horet murilat, horet soyyot, skk. Ulleeshsh shimir pat antaann, meet shokku shokko horet se qootan semitt senishshu hembhin..
- Medhdhaan qoch' akkana hembhan kann, qootan horet awushittet hembh.medhdha helpa qaapptaatesse sekontet 5 dhayy (qaapass kaartawwa paantadhaat tooyatta foottinan). Ulleeshsh, meet se ukkana shimir talla kiyu akkana qootan awushshitt mitt seniyy hembha iyy fadhossinn.
- Medhdhaan qoch' qootan se ilass akkan hembhan kann, qootan awushshitt iyya lel ollo see inn anta taanaw .
- Medhdha et dhikkisadhen kodhdho, taanaw ch'way kann sinkitt awushitt pahisatta foottinan.
- Taqiqa 20 paatu taanawen kann, olli ishaamaanett kaassiyadhayn qarop marrao:
 - Oot taanaw sedh ashshanna heess hursaanniyyamuu hoshiliyy?
 - Horet awushiya qootan heyikk ila ashshannass qaapatt foottit?
- Waaraadhdhu tureeshsh erkama heyikk ilass qaap awushiitt qaapatta iyya hesaym dhaattaass akkum iyya erkatta foottinanness waaraadhdhu tureeshsh "Eil ollo qaapadh".Horet lekit oot iyya kollen maalla hedhikkass masmasten kidh!